

Wmurowali kamień

Ruszyła długo wyczekiwana, a realizowana przez samorząd województwa, historyczna inwestycja. 16 lutego na działce przy ul. Północnej, u stóp Wzgórza św. Wojciecha w Poznaniu uroczystie wmurowano kamień węgielny pod wartość 375 milionów złotych budowę nowego Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

► str. 3

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Wodór zamiast węgla

Wielkopolska oficjalnie przystąpiła do ogólnopolskiego sojuszu powęglowego PPCA oraz zainaugurowała istotny dla ochrony klimatu projekt „Life After Coal PL”. Jednocześnie region stawia na promocję wykorzystania wodoru w różnych sferach życia, m.in. organizując konkursy dla różnych grup wiekowych.

► str. 2 i 3

Sejmik podzielił miliony

Niemal 30 mln zł wsparcia z budżetu województwa trafi do wielkopolskich gmin i powiatów. To efekt decyzji podjętych przez sejmik na lutowej sesji. Chodzi o pieniądze związane z ochroną gruntów rolnych, wsparcie inicjatyw na rzecz zwierząt, pomoc w ważnych inwestycjach drogowych.

► str. 4 i 5

marzec 2024
nr 3 (274)

MONITOR

WIELKOPOLSKI

MAGAZYN SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA

rok XXIV
ISSN 1642-0918

Jak rozwijał się region

Które wydarzenia i inwestycje z udziałem samorządu województwa zapamiętamy z tej trwającej wyjątkowo długo, bo aż 5,5 roku, kadencji?

FOT. ARC HWIUM

Widoczne na pierwszym planie Wielkopolskie Centrum Pediatrii (pierwotnie pod nazwą Wielkopolskie Centrum Zdrowia Dziecka) to inwestycja – symbol mijającej kadencji. Ale także w innych wojewódzkich instytucjach (nie tylko medycznych, jak widniejący w tle szpital przy ul. Lutyckiej) samorząd w ostatnich latach działał bardzo dużo.

Kończąc się szóstą kadencją samorządu województwa – rozpoczętą jesiennymi wyborami w 2018 roku, a wydłużoną aż do kwietnia roku 2024 – charakteryzowały zarówno wydarzenia, które można było przewidzieć, jak i te, których nadejścia nikt się nie spodziewał.

Do tej drugiej kategorii należy zaliczyć oczywiście pandemię koronawirusa i rosyjską agresję na Ukrainę, z jej wielowymiarowymi konsekwencjami. Obie „plagi” przewartościowały nasze myślenie o świecie i sposobach

w nim funkcjonowania. Jak przez ten trudny czas przeszedł nasz region?

– To był dobry czas dla Wielkopolski, mimo niepokoi o nasze bezpieczeństwo w kontekście pandemii czy wojny za wschodnią granicą Polski. Także wbrew temu, jaki scenariusz dla samorządu pisano przy ul. Nowogrodzkiej w Warszawie – ocenia marszałek Marek Woźniak.

Kierowany przez niego zarząd województwa (tworzony przez przedstawicieli PO i PSL) od listopada 2018 r. do końca lutego 2024 r. od-

był 331 posiedzeń, podejmując 8031 uchwał. Sejmik województwa w tym samym okresie obradował na 62 sesjach (w tym 5 nadzwyczajnych), podczas których radni przyjęli 1266 uchwał.

– Pomimo wielu różnic światopoglądowych potrafiliśmy wypracować efektywne rozwiązania, choć oczywiście nie brakowało trudnych tematów, jak np. uchwały anty-smogowe czy planowana budowa nowej linii kolejowej z Konina do Turku – podsumowuje przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepek.

To był niewątpliwie czas finalizowania wielu inwestycji we wszystkich istotnych dziedzinach regionalnego życia. Na czele z najbardziej spektakularnymi, jak budowa nowego szpitala pediatrycznego w Poznaniu, remont linii kolejowej z Poznania do Piły, zakupy kolejnych pociągów, budowa lub przebudowa siedzib najważniejszych instytucji kultury, inwestycje drogowo-mostowe (choćby obwodnica Wronek czy Gostynia). Większość z tych przedsięwzięć miała związek z wdrażaniem regionalnej puli funduszy unijnych.

– Zainwestowaliśmy w SIEBIE, po prostu. I w nasze relacje z partnerami z Europy i świata – obrazuje Marek Woźniak.

Co jeszcze warto przypomnieć z samorządowych wydarzeń lat 2018-2024? Jak wyglądają prace organów województwa w statystyce? O największe radości i rozczarowania mijającej kadencji zapytaliśmy również wszystkich radnych zasiadających w Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Jak oni zapamiętali tę najdłuższą w historii polskiego samorządu kadencję? ► str. I-VIII

Na wybory

7 kwietnia odbędą się w Polsce wybory samorządowe. Wyłonimy w nich również nowy skład sejmiku województwa. Co trzeba wiedzieć o tym głosowaniu, które wskaże regionalne władze na kolejne 5 lat?

► str. 2

Uczmy o powstaniu!

Wojewódzcy samorządowcy – m.in. w specjalnym stanowisku sejmiku – gremialnie wyrażali negatywną ocenę proponowanych zmian w szkolnej podstawie programowej, dotyczących Powstania Wielkopolskiego.

► str. 4

Ekoszpitale i nagrody

Wielkopolskie szpitale powiatowe (idąc za przykładem marszałkowskich) chcą być bardziej „zielone”. Działania proklimatyczne cechują też wyłonionych właśnie laureatów konkursu „Wielkopolska dla Planety 2030”.

► str. 6

Niepokorne Wielkopolanki

Na Dzień Kobiet przypominały z naszej historii sylwetki trzech pań, które swoim życiem zaprzeczają stereotypowemu obrazowi spolegliwych dziewiętnastowiecznych Wielkopolank.

► str. 8

Inna strona samorządu

Jak poseł Zawieja biegł z teczkami do marszałka. Doigraliśmy się: zakopaliśmy nas! Co ma sztuczna szczerka do remonta drogi? „Odkurzone”, czyli co się kiedyś lajkowało na Facebooku.

► str. 12

NA WSTĘPIE

Artur Boiński

DŁUGO, A DOBRZE

Przygotowując podsumowanie dobiegającej końca samorządowej kadencji, dostrzegłem jeden zasadniczy feler, związany z faktem, że trwała ona aż 5,5 roku. Otóż niemal nie sposób podsumować jej rzetelnie w jednym, ograniczonym objętościowo tekście. W przypadku samorządu województwa – nie tylko dlatego, że kadencja trwała tak długo i że w jej trakcie mieliśmy tak nieprzewidywalne zdarzenia, jak pandemia koronawirusa i wojna za naszą wschodnią granicą. Również z uwagi na fakt, że – mimo wymienionych nieszczęść – to był czas naprawdę obfitujący w pozytywne przemiany regionu i istotne inwestycje w wielu dziedzinach.

Biorąc po uwagę to, jak dobrze Wielkopolska się rozwija, tym większa odpowiedzialność spoczywa na nas wszystkich, wyborcach – byśmy 7 kwietnia jak najliczniej i jak najbardziej odpowiedzialnie wskazali przy urnach tych, którzy za ten rozwój będą odpowiadali przez kolejne pół dekady. ■

Pamiętają o ważnych wydarzeniach

Samorząd Województwa Wielkopolskiego pamięta o tym, by uczcić ważne rocznice.

Przedstawiciele samorządu województwa wzięli udział w kilku uroczystościach upamiętniających rocznice ważnych wydarzeń historycznych.

9 lutego w Poznaniu przypomniano 84. rocznicę pierwszej masowej zsyłki Polaków na Sybir. Po mszy św. w kościele pw. Najświętszego Zbawiciela uczestnicy uroczystości złożyli wiązanki oraz zapalili znicze przed pomnikiem Ofiar Katynia i Sybiru.

Tego dnia na skwerze marszałka Ferdynanda Focha na poznańskim Łazarzu pamiętano też o 105. rocznicy podpisania rozejmu w Trewirze, kończącego Powstanie Wielkopolskie. W uczczenie tego wydarzenia włączył się tradycyjnie samorząd województwa.

14 lutego 1942 r. decyzją gen. Władysława Sikorskiego z przekształconego Związku Walki Zbrojnej powstała Armia Krajowa. Jak co roku przy pomniku Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej

w u zbiegu ul. Wieniawskiego i al. Niepodległości w Poznaniu złożono z tej okazji kwiaty od marszałka Marka Woźniaka.

21 lutego przy pomniku Akcji Bollwerk, który znajduje się na terenie dawnego portu rzeczno-żeglarskiego przy ul. Estkowskiego w Poznaniu, obchodzono 82. rocznicę tego wydarzenia – największej w Wielkopolsce operacji sabotażowo-dywersyjnej w czasie II wojny światowej.

23 lutego na górnym tarasie poznańskiej cytadeli świętowano 79. rocznicę zakończenia walk o Poznań. To bardzo ważna data w dziejach Poznania i Wielkopolski, bo wtedy zakończyła się trwająca ponad 5 lat niemiecka okupacja.

1 marca z kolei z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych upamiętniono bohaterów podziemia niepodległościowego. Kwiaty przed pomnikiem Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej złożyli m.in. przedstawiciele władz regionu oraz kombatanci. RAK

Głos na samorząd

7 kwietnia odbędą się wybory, w których wyłonimy m.in. nowy skład sejmiku województwa.

Kolejne wybory samorządowe odbędą się w Polsce w niedzielę 7 kwietnia (tam, gdzie będzie potrzebna II tura w głosowaniu na wójta/burmistrza/prezydenta, do urn ponownie pójdziemy 21 kwietnia). Lokale wyborcze będą otwarte w godzinach 7-21.

Co ważne, w wyborach samorządowych (inaczej niż w parlamentarnych czy prezydenckich) głosujemy tylko tam, gdzie znajdujemy się w spisie wyborców – nie ma możliwości uzyskania zaświadczenia o prawie do głosowania i pójścia z nim do dowolnego „obcego” lokalu wyborczego.

W zależności od tego, gdzie mieszkamy, dostaniemy trzy lub cztery karty do głosowania – każda z nich będzie w innym kolorze.

Mieszkając w gminie lub w mieście, które nie jest miastem na prawach powiatu, dostaniemy cztery arkusze: w wyborach do rady gminy lub miasta, do rady powiatu, do sejmiku województwa oraz na wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Tak wyglądała inauguracyjna sesja sejmiku kończącej się właśnie kadencji. Teraz to my 7 kwietnia zadecydujemy przy urnach o nowym składzie „regionalnego parlamentu”.

Jeżeli mieszkamy w mieście na prawach powiatu (w naszym regionie takimi są Kalisz, Konin, Leszno, Poznań), dostaniemy trzy karty (bo nie wybieramy tam rady powiatu).

W głosowaniu do sejmiku na karcie stawiamy jeden znak „x”. Robimy to w kratce przy nazwisku tylko jednego kandydata z wybranej listy.

Jakie wymogi musiały spełnić osoby, których nazwiska

znajdziemy na listach? Kandydować na radnego województwa może osoba, która ma prawo wybierania do sejmiku, a więc wyłącznie obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, oraz stale zamieszkuje na obszarze tego województwa. Prawo zgłaszania kandydatów na radnych przysługiwano komitetowi wyborczemu partii politycznej, koalicyjnemu komitetowi wyborczemu, komitetowi wyborczemu organizacji lub komitetowi wyborczemu wyborców.

Do Sejmiku Województwa Wielkopolskiego musimy wydelegować 39 radnych. Poszczególne mandaty (od 5 do 8) są do zdobycia w sześciu okręgach (ich obszary pokazujemy na stronie II tego wydania).

Ten „regionalny parlament”, który wyłonimy podczas głosowania 7 kwietnia, wskaże (prawdopodobnie na początku maja), kto będzie sprawował władzę wykonawczą w województwie. To radni wybierają bowiem marszałka i pozostałych członków zarządu województwa. ABO

Pomysł na życie po węglu

23 lutego w Poznaniu Wielkopolska oficjalnie przystąpiła do ogólnopolskiego sojuszu powęglowego oraz zainaugurowała istotny dla ochrony klimatu projekt „Life After Coal PL”.

Konferencję „Wielkopolska droga do neutralności klimatycznej”, odbywającą się w UMWW, połączono z podpisaniem formalnej deklaracji przystąpienia regionu do Powering Past Coal Alliance (PPCA), tj. ogólnopolskiego sojuszu powęglowego. To koalicja ponad 180 krajów, samorządów i firm działających na rzecz przyspieszenia odejścia od nielimitowanej produkcji energii z węgla. Wielkopolska jest pierwszym regionem w Polsce, który przystąpił do PPCA.

– To dla nas wyjątkowy dzień. Podpisujemy dziś akces do elitarnego klubu państw i regionów, które zadeklarowały walkę o klimat – mówił marszałek Marek Woźniak, podkreślając, że będziemy pierwszym województwem w Polsce, które skutecznie wycofa się z przemysłu węglowego. – Dzięki naszemu wyraźnemu zaangażowaniu w odejście od

Deklarację przystąpienia Wielkopolski do ogólnopolskiego sojuszu powęglowego podpisano w UMWW 23 lutego.

węgla przyciągamy inwestycje zagraniczne, tworzymy nowe gałęzie przemysłu i przechodzimy na czystszy energię elektryczną.

– Zmiany związane z transformacją energetyczną muszą być naszym sukcesem, a nie problemem. Ja wierzę, że ta zmiana w Polsce może być wykorzystana do tego, żebyśmy przyciągnęli do naszego kraju nowe technologie, a przy współpracy państwa, biznesu i uczelni opracowali również nowe rozwiązania, których jeszcze nie znamy – stwierdziła minister klimatu i środowiska Paulina Hennig-Kloska.

Podpisujące dokument ambasador Wielkiej Brytanii

w Polsce Anna Clunes oraz ambasador Kanady w Polsce Catherine Godin dodały, że mają nadzieję, iż decyzja Wielkopolski stanie się inspiracją zarówno dla pozostałych polskich regionów, jak i rządu krajowego.

Jednocześnie w Poznaniu zainaugurowano projekt „Life After Coal PL”. Przedsięwzięcia, które koordynuje samorząd województwa, służy wdrażaniu „Strategii neutralności klimatycznej – Wielkopolska wschodnia 2040”. Warty niemal 85 mln zł program ma pomóc w transformacji energetycznej regionu, zachęcając np. samorządy i firmy do korzystania z czystszej energii. RAK

Co z linią Konin – Turek?

Specjalna ankieta i zaplanowane spotkania – trwają konsultacje społeczne dotyczące budowy linii kolejowej z Konina do Turku.

To budzący największe emocje jeden z pięciu projektów zgłoszonych przez Wielkopolskę do rządowego programu „Kolej+”. Można się było o tym przekonać choćby podczas niedawnej nadzwyczajnej sesji sejmiku, która odbyła się w Koninie.

Teraz do kolejnego etapu konsultacji zaprasza firma Multiconsult Polska, realizująca projekt na zlecenie PKP PLK, przy współpracy UMWW.

Zaplanowano następujące spotkania (każde o godzinie 17): 12 III – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tuliszkowie, 13 III – Hala Widowiskowo-Sportowa w Turku, 14 III – Biblioteka Publiczna Gminy Stare Miasto, 15 III – Koniński Dom Kultury, 18 III – Gminny Ośrodek Kultury w Brzeźnie.

Do 24 marca można też wypełnić specjalną ankietę w internecie. Link do niej oraz do strony z informacjami o projekcie znajdziemy m.in. na www.umww.pl. ABO

Rusza historyczna inwestycja

16 lutego wmurowano kamień węgielny pod budowę nowego Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

Historyczna kostka brukowa, pozyskana z ulicy Ratajczaka w Poznaniu, gdzie padły pierwsze strzały zwycięskiej wielkopolskiej insurekcji z 1918 r., stała się kamieniem węgielnym pod budowę nowego Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Uroczystość jego wmurowania odbyła się 16 lutego w 105. rocznicę rozejmu w Trewirze, kończącego okres 52 dni walk powstańców z Niemcami.

– Dziś potwierdzamy w przestrzeni publicznej to, że naprawdę budujemy muzeum. To nie marzenie, nie zapowiedź, tylko faktyczne rozpoczęcie procesu inwestycyjnego. Powstanie Wielkopolskie traktujemy jako projekt pozapartyjny i apolityczny od bardzo wielu lat – podkreślał na placu budowy marszałek Marek Woźniak.

Podczas wystąpień nie brakowało odniesień do historii.

– Muzeum będzie ważnym miejscem dla Wielkopolan. Miejscem, z którego będzie płynął przekaz o tym, jak mądry i dobrze przygotowany przez pokolenia był czyn zbrojny, który doprowadził do zwycięstwa. Czyn, który był niezwykle ważny dla odrodzenia się ojczyzny. Chcemy

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Historyczną kostkę brukową – kamień węgielny pod budowę nowego muzeum, przenoszą marszałek Marek Woźniak i dyrektor WMN Przemysław Terlecki.

stworzyć miejsce, które będzie potrafiło przekazać tę historię w sposób nowoczesny i przystępny – dodał marszałek.

– To inwestycja o ogromnym znaczeniu historycznym i społecznym. Budowa Muzeum Powstania Wielkopolskiego to nie jest jedynie kolejny kontrakt realizowany przez naszą firmę, ale także misja i nasz wkład w ochronę dziedzictwa narodowego. Mamy świadomość, że budujemy miejsce dla przyszłych pokoleń, opowiadające hi-

storii bohaterów i wydarzeń, które zmieniły losy naszego kraju – stwierdził Aleksander Grzywaczewski z firmy Adamietz, przedstawiciel generalnego wykonawcy.

– Mamy dzisiaj 105. rocznicę formalnego zakończenia walk powstańczych i trudno sobie wymarzyć lepszą datę na takie wydarzenie. Trudno też wymarzyć sobie lepsze miejsce na zbudowanie takiego muzeum. To miejsce pełne historii, w pobliżu którego spoczywają wielcy Po-

lacy i zasłużeni Wielkopolanie – podkreślił Przemysław Terlecki, dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości. Częścią tej podległej samorządowi województwa instytucji jest nowo powstająca placówka.

W podpisanym przez Marka Woźniaka i Przemysława Terleckiego akcie erekcyjnym napisano m.in., że: „Realizując rozpoczętą w roku 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości koncepcję budowy nowego Muzeum

Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 w Poznaniu, chcemy oddać hołd Powstańcom Wielkopolskim i pokoleniom, które ich poprzedziły, przygotowując podwaliny pod zwycięską wielkopolską insurekcję (...).”

W uroczystości wzięli udział wielkopolscy parlamentarzyści, przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej (m.in. radni województwa z przewodniczącą sejmiku Małgorzatą Waszak-Klepką), duchowni, reprezentanci świata nauki i Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919.

Przypomnijmy, że umowę z generalnym wykonawcą podpisano w UMWW 21 grudnia 2023 r. Budowa na działkach przy ul. Północnej 9, nieopodal Wzgórza św. Wojciecha, ma potrwać 30 miesięcy. Równoległe trwają prace nad wystawą stałą muzeum.

Szacowany budżet całej inwestycji, czyli robót budowlanych i realizacji wystawy, wynosi ponad 375 mln zł. Pieniądze na ten cel zarezerwował samorząd województwa, a współfinansowanie zadeklarowało też ministerstwo kultury.

RAK

Edukacja i kultura

Do 31 maja trwa nabór w XXV już edycji konkursu „Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju województwa wielkopolskiego”.

Do konkursu mogą przystąpić gminy i powiaty (z wyłączeniem miast na prawach powiatu), podległe tym JST jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i jednostki pomocnicze, a także organizacje (w tym organizacje pożytku publicznego).

Każdy podmiot może zgłosić do dwóch projektów w każdej z kategorii: w zakresie działalności proekologicznej oraz w zakresie działalności prokulturowej. Szczegóły – na www.umww.pl.

ABO

Zetrą chrzan

Już 24 marca, oczywiście w Chrzaniu, odbędzie się wielkie tarcie chrzanu.

Wszystko to połączone jest z rozstrzygnięciem konkursu „Wielkopolskie tradycje wielkanocne”. Do rywalizacji samorząd województwa już po raz kolejny zaprosił koła gospodyń wiejskich z naszego regionu.

Tarcie chrzanu na czas degustacji potraw z wykorzystaniem tego warzywa, a także atrakcje artystyczne – to wszystko zaplanowano w ramach wydarzenia, które rozpocznie się o godz. 14 w chrzańskej hali sportowej.

ABO

Bretońska wizyta

FOT. ARCHIWUM UMWW

W Bretanii rozmawiano m.in. o polityce równościowej.

O dobrych praktykach z dziedziny polityki społecznej i polityki równościowej rozmawiano w dniach 5-8 lutego podczas wizyty studyjnej przedstawicieli Wielkopolski w Rennes w Bretanii.

Głównym punktem wizyty było posiedzenie Bretońskiej Rady ds. Równości, podczas którego głos zabrała m.in. Paulina Stochniałek z zarządu województwa, przewodnicząca wielkopolskiej delegacji.

– W nowym rządzie mamy aż dziesięć kobiet na stanowiskach ministrów, a z punktu widzenia działań na rzecz równości między kobietami

i mężczyznami osiągnięciem jest fakt, że do rangi ministerialnej podniesiono stanowisko pełnomocniczki ds. równego traktowania. Ostatnie wybory w Polsce wygrały kobiety, przy rekordowo wysokiej frekwencji – podkreśliła Paulina Stochniałek, omawiając także statystyki dotyczące obecności kobiet w Sejmie RP, sejmiku województwa, a także luki płacowej w Polsce.

Bretonskim uczestnikom posiedzenia przybliżono również aktualny stan działań na rzecz poprawy sytuacji kobiet w Polsce i zwiększania ich praw.

RAK

Czy wodór to nasza przyszłość?

Zakończył się jeden, a rozpoczął drugi konkurs, organizowany przez samorząd województwa w związku z promocją wykorzystania wodoru.

1 marca w UMWW w Poznaniu odbyło się uroczyste wręczenie nagród w konkursie „Z wodorem w przyszłość”. O zwycięstwo rywalizowało 175 prac z 31 wielkopolskich szkół ponadpodstawowych uczestniczących w tegorocznej edycji inicjatywy „Szkoła Wodorowa”.

Zadaniem uczestników było przygotowanie prezentacji obrazującej wykorzystanie H₂ w Wielkopolsce oraz wpływ technologii wodorowych na życie mieszkańców. Kto zdobył uznanie kapituły, na której czele stał Jacek Bogusławski z zarządu województwa?

Zdobywcą nagrody głównej został Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Jarocinie (uczniowie: Blanka Balcer, Kacper Karolczak, Zofia Banaszak; nauczyciel prowadzący: Agata Marecka-Migacz). Wyróżnienia otrzy-

FOT. ARTUR BOŃSKI

Uczestnicy spotkania w UMWW wieńczącego konkurs „Z wodorem w przyszłość”.

mały: I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Gnieźnie, Zespół Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich w Swarzędzu, Zespół Szkół nr 1 w Wągrowcu oraz Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Wolsztynie.

Nagrodami w konkursie były pamiątkowe dyplomy dla uczniów i szkół oraz zestawy edukacyjne Horizon Educational, które obrazują produkcję i wykorzystanie bezemisyjnego wodoru. Ponadto zwycięska szkoła weźmie udział w wyścigach modeli samochodów napędzanych wodorowym ogniwem paliwowym pn. H2GP

SPRINT, które odbędą się podczas kwietniowego Forum H2Poland na MTP.

W ramach spotkania wieńczącego konkurs, opiekujący się uczestnikami zmagani nauczyciele odbyli również wizytę w zajezdni autobusowej MPK przy ulicy Warszawskiej w Poznaniu, gdzie mogli zobaczyć stację tankowania wodoru oraz zapoznać się z budową i funkcjonowaniem nowoczesnych autobusów z wodorowym ogniwem paliwowym.

Tymczasem trwa nabór w kolejnym konkursie dotyczącym podobnej tematyki, ogłoszonym przez samorząd województwa, a zatytułowa-

nym „Studencki pomysł na wodór”. Przedsięwzięcie jest skierowane do żaków z uczelni wyższych z województwa wielkopolskiego.

Zadaniem w konkursie jest przygotowanie przez zespoły projektowe (od 2 do 5 studentów) nowatorskiego projektu na wykorzystanie technologii wodorowej w różnych sferach życia społeczno-gospodarczego.

Formularze zgłoszeniowe oraz prezentacje należy przekazać elektronicznie do Departamentu Gospodarki UMWW najpóźniej do 5 kwietnia. Szczegóły i regulamin są dostępne na www.umww.pl.

ABO

SEJMIKOWE PYTANIA

PRZEDSTAWIAMY TEMATY, KTÓRE RADNI PORUSZALI W INTERPELACJACH I ZAPYTANIACH PODCZAS LXII SESJI SEJMIKU ORAZ W OKRESIE MIĘDZYSESYJNYM.

Adam Bogrycewicz (PiS) pytał podczas sesji o działania dotyczące mieszkańców bloku nauczycielskiego w Starej Łubiance, a wcześniej interpelował pisemnie w sprawie niebezpieczeństw wynikających z rosnącej populacji wilka w Wielkopolsce.

Zofia Itman (PiS) złożyła zapytanie o możliwość dofinansowania remontu zabytkowego autobusu komunikacji miejskiej w Koninie oraz pytała o stanowisko władz województwa wobec dostępności bez recepty tabletki „dzień po”.

Marek Sowa (PiS) zgłosił zapytanie w sprawie sugerowanego wprowadzenia od czerwca 2024 roku powiązanej z Kartą Dużej Rodziny ulgi na przewóz rowerów w pociągach spółek Koleje Wielkopolskie i Polregio.

Andrzej Plichta (PiS) w imieniu mieszkańców powiatu kaliskiego interweniował w sprawie zapowiadanej zmiany godzin kursowania pociągu z Poznania do Łodzi, która – jak argumentował – utrudni komunikację zwłaszcza młodzieży szkolnej.

Mirosława Rutkowska-Krupka (PO) złożyła, inspirowane prośbami miejscowych samorządowców, interpelację dotyczącą: budowy chodnika przy DW 179 z Jaraczewa w kierunku miejscowości Furman, korekty zasad odśnieżania dróg w gminie Zakrzewo, uporządkowania skweru w centrum Złotowa.

Krzysztof Sobczak (PiS) napisał do marszałka interpelację, w której zwrócił się o przeprowadzenie przez instytucję zarządzającą WRPO kontroli zrealizowanego projektu rewitalizacji parku miejskiego w Turku, wobec którego zgłaszane są zastrzeżenia.

Zofia Szalczyk (PSL) pochwaliła sprawny proces zawierania umów z lokalnymi grupami działania oraz wystosowała zapytania o budowę ścieżki pieszo-rowerowej przy DW 307 z Porażyna do Opalenicy i o przebudowę skrzyżowania DW 307 i DW 308 w Bukowcu.

Ewa Panowicz (PO) w złożonej pisemnej interpelacji zwróciła się z prośbą o wybudowanie ścieżki rowerowej wzdłuż DW 309 na odcinku prowadzącym z Bojanowa do Rawicza.

Marek Gola (PO) interpelował w sprawie budowy ścieżki pieszo-rowerowej przy DW 432 na odcinku Zaniemyśl – Poleśie, wskazując na potencjalną poprawę bezpieczeństwa oraz zwiększenie atrakcyjności tej trasy.

Łukasz Grabowski (PiS) wystosował zapytanie dotyczące rozstrzygnięcia odwołania od decyzji marszałka w sprawie zwrotu przez jednego z beneficjentów wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem i pobranej w nadmiernej wysokości dotacji.

Przemysław Ajchler (PO), nawiązując do trudnej sytuacji sektora rolniczego i trwających protestów rolników, zaproponował zwołanie nadzwyczajnej sesji sejmiku lub zorganizowanie specjalnej debaty poświęconej tej tematyce.

Zbigniew Czerwiński (PiS) przygotował pisemne zapytanie w sprawie udostępnienia informacji na temat daty ostatecznego rozstrzygnięcia kwestii utraty mandatu przez jednego z radnych województwa, wygaszonego na mocy postanowienia komisarzy wyborczego w 2018 roku.

Uczmy o powstaniu!

Samorządowcy są zaniepokojeni propozycjami zmian w podstawie programowej z zakresu historii.

Sejmik troszczy się, by o Powstaniu Wielkopolskim uczyły się kolejne pokolenia Polaków. Na zdjęciu – obrady Komisji Kultury, która jednomyślnie pozytywnie zaopiniowała projekt stanowiska.

Wojewódzcy samorządowcy gremialnie wyrazili negatywną ocenę proponowanych zmian w szkolnej podstawie programowej, dotyczących tematyki zwycięskiej insurekcji Wielkopolan z lat 1918-1919.

„Sejmik Województwa Wielkopolskiego z dużym niepokojem przyjął informację o planowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej zmianach programu nauczania historii w szkołach średnich. Propozycję, by Powstanie Wielkopolskie było jedynie wzmiankowane przy omawianiu kształtowania się granicy z Niemcami odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918-1921, uważamy za absolutnie niedopuszczalną” – czytamy w stanowisku, które radni przyjęli jednomyślnie na sesji 26 lutego.

Projekt stanowiska, który przygotował klub PiS, zaprezentował podczas sesji jego przewodniczący Zbigniew Czerwiński. Po przyjęciu zaproponowanych przez marszałka Marka Woźniaka poprawek za uchwałą zagłosowali wszyscy obecni podczas obrad radni.

„Czyn naszych przodków zasługuje na pamięć, nie tylko ze względu

na ostateczny zwycięski rezultat, ale jako wyjątkowy przykład solidarnej współpracy wszystkich warstw społecznych dążących do odzyskania i utrzymania niepodległości. Właśnie takich przykładów w obliczu narastającego zagrożenia militarnego Rzeczypospolitej niezwykle potrzebujemy – napisano w konkluzji przyjętego dokumentu. – Mamy nadzieję, że stanowisko Sejmiku Województwa Wielkopolskiego zostanie uwzględnione przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, a budowane ze środków Rządu RP i Województwa Wielkopolskiego Muzeum Powstania Wielkopolskiego będzie atrakcyjnym miejscem utrwalania i poszerzania wiedzy wynoszonej ze szkoły średniej”.

Stanowisko naszego „regionalnego parlamentu” zostało przekazane do minister edukacji Barbary Nowackiej.

– Cieszę się, że ten głos sejmiku jest zgodny z moim wcześniejszym listem do pani minister edukacji. Te oba głosy się uzupełniają i jasno pokazują, czego się domagamy, jeżeli chodzi o edukację młodego pokolenia – mówił podczas sesji marszałek Marek Woźniak.

„Chciałbym zwrócić uwagę Pani Minister na potrzebę zachowania przekazu o Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919 w zasadniczym obszarze podstawy programowej – stwierdził marszałek w tym, wystosowanym w połowie lutego, piśmie. – W ocenie Samorządu Województwa Wielkopolskiego jest to kluczowa wiedza umożliwiająca młodym Polakom zrozumienie zagadnień z zakresu historii odradzającej się Rzeczypospolitej po okresie zaborów. Uważamy bowiem, że bez omówienia przebiegu i wpływu tej zwycięskiej insurekcji na kształt zachodniej granicy Polski po 1918 roku, gospodarczy rozwój kraju czy militarną odbudowę armii, obraz Rzeczypospolitej w dwudziestoleciu międzywojennym nie będzie rzetelny i kompletny”.

Podczas sesji Adam Bogrycewicz z PiS przypomniał o opinii wyrażonej w tej samej sprawie przez członków Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. 16 lutego specjalne oświadczenie, wyrażające m.in. poparcie listu marszałka do MEN, wydali przewodniczący Komisji Edukacji i Nauki oraz Komisji Kultury i Sportu MSWW. ABO

Pomogą w drogowych remontach

Sejmik zdecydował o przekazaniu pomocy finansowej z regionalnego budżetu w wysokości 5 mln zł dla samorządów lokalnych inwestujących w rozbudowę i modernizację odcinków dróg wojewódzkich.

Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu, koordynujący prace prowadzone na regionalnych drogach, współpracuje podczas realizacji niektórych inwestycji z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Przedsięwzięcie może być prowadzone i rozliczane wspólnie przez WZDW i JST albo

też gmina czy powiat biorą na siebie funkcję inwestora. W obu przypadkach jednak konieczne jest wsparcie z budżetu województwa.

Taką zgodę na przekazanie łącznie 5 mln zł powiatowi średzkiemu i gminie Jastrowie sejmik wyraził 26 lutego, uzyskując wcześniej pozytywne opinie radnych z Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej oraz Komisji Budżetowej.

Powiat średzki otrzyma z regionalnego budżetu 3 mln zł z przeznaczeniem na budowę ronda przy drodze wojewódzkiej nr 432 w Ruszkowie, które powstanie w ramach

drugiego etapu budowy wschodniej obwodnicy Środy Wielkopolskiej.

Przypomnijmy, że o pomoc ze strony województwa dla samorządu powiatu w tej sprawie apelowali we wcześniejszych interpelacjach radni: wiceprzewodniczący sejmiku Marek Gola (PO) oraz Krystyna Kubicka-Sztul (Nowa Lewica).

Dwa miliony złotych mają trafić z kolei do gminy Jastrowie, która zainwestuje we wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 189 – ulicy Wojska Polskiego w tym mieście na odcinku od drogi krajowej nr 11 do ul. 1 Maja.

Dla wsi i zwierząt

26 lutego radni zatwierdzili podczas sesji sejmiku wsparcie dla samorządów lokalnych w wysokości ponad 23 mln zł.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego przeznaczył niemal 22,5 mln zł dla lokalnych samorządów na prace związane z ochroną, rekultywacją i poprawą jakości gruntów rolnych, a dodatkowe 600 tys. zł rozdysponowano wśród JST uczestniczących w programie „Wielkopolska przyjazna zwierzętom”.

Największą część z tej puli (aż 18,8 mln zł) stanowią tradycyjnie pieniądze dla gmin inwestujących w budowę i modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych. Pomoc z budżetu województwa trafi do 149 samorządów, które przedłożyły uzasadnione i udokumentowane wnioski o dotację. Przykłady? Gmina Budzyń otrzyma 99 tys. zł, gmina Stawiszyn – 148,5 tys. zł, a Kołaczkowo – 123,7 tys. zł.

Gminy i powiaty pozyskały także dofinansowanie na zakup sadzonek drzew miódodajnych. Samorząd województwa, doceniając kluczową rolę pszczół w zapyłaniu wielu upraw, od wielu lat pomaga w odbudowie ich naturalnych siedlisk. Wsparcie z regionalnej kasy na nowe miódodajne nasadzenia, wynoszące łącznie ponad 1,2 mln zł, trafi w 2024 roku do 75 wielkopolskich JST.

Kolejnym ważnym z punktu widzenia rozwoju regionu zadaniem jest renowacja i budowa zbiorników małej retencji. Na ten cel 6 gmin (Kazimierz Biskupi, Lipka, Miłosław, Puzdry, Śmigiel, Września) pozyskało blisko 220 tys. zł, dzięki czemu powstaną zbiorniki o łącznej powierzchni blisko 6,8 ha.

Jeszcze inny rodzaj wsparcia z budżetu województwa dotyczy zadań

FOT. ARTUR BOJŃSKI

Obrađujący 26 lutego sejmik województwa zatwierdził m.in. wsparcie dla lokalnych samorządów w wysokości ponad 23 mln zł.

inwestycyjnych, związanych z poprawą bezpieczeństwa mieszkańców. To np. przebudowa przepustów i mostów na małych ciekach wodnych lub dróg na szczególnie trudnych terenach. W 2024 roku dofinansowane kwotą ponad 2 mln zł zostaną 4 takie zadania w gminach: Mycielin, Łęka Opatowska, Skulsk i Miedzichowo.

Ponadto w ramach tej „puli rolnej” powiaty wrzesiński, krotoszyński i kościański otrzymają pomoc finansową o wartości 145 tys. zł na zakup sprzętu pomiarowego, informatycznego i oprogramowania do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów, a powiat wolsztyński pozyska 15 tys. na sporządzenie projektu rekultywacji jednej z działek.

26 lutego sejmik rozdysponował też pieniądze (599 tys. zł) dla samorządów uczestniczących w drugiej edycji programu „Wielkopolska przyjazna zwierzętom”, skierowanego na minimalizowanie ich bezdomności, leczenie oraz poprawę dobrostanu. Wnioski złożyło 88 gmin, a dotację (od 5 do 30 tys. zł) przyznano 33 jednostkom samorządu terytorialnego.

Radni zaakceptowali też zmiany w programie „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”. Obecnie uczestniczą w nim 2 tysiące sołectw i 13 miast liczących do 5 tys. mieszkańców, a według nowych zasad konkursy ofert będą otwarte dla wszystkich wiejskich społeczności lokalnych w regionie, niezależnie od liczby gminy.

RAK

ZARZĄD ODPOWIADA

PRZEDSTAWIAMY WYCIĄG Z ODPOWIEDZI UDZIELONYCH NA WCZEŚNIEJSZE INTERPELACJE I ZAPYTANIA RADNYCH.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak

– odpisał Markowi Sowie w sprawie kursowania pociągów Polregio relacji Leszno – Głogów – Leszno. Wskazał, że w 2023 roku kilkakrotnie interweniowano u przedstawicieli województwa lubuskiego, każdorazowo uzyskując odpowiedź, że przyczyną odwołań pociągów jest brak dostępności taboru spowodowany przeglądam i naprawami awaryjnymi oraz brakami wykwalifikowanej kadry zaplecza technicznego w Lubuskim Zakładzie Polregio. Podjęte przez władze tamtego województwa kroki poskutkowały zmianą dyrektora tego zakładu. Dprowadzono do zauważalnej poprawy sytuacji: w listopadzie 2023 r. odwołano 99 pociągów, w grudniu 2023 r. – 45 pociągów, a w styczniu 2024 r. wszystkie zaplanowane kursy zrealizowano taborem szynowym, a nie autobusową komunikacją zastępczą.

Członek zarządu województwa Paulina Stochniałek

– przekazała Tatianie Sokołowskiej, że samorząd województwa wspiera osoby starsze poprzez zlecenie zadań publicznym organizacjom pozarządowym, przyznając środki na stosowne projekty. Dodatkowo inicjatywy takie jak „Pakiet Seniora”, targi „Viva! Seniorzy” oraz konkurs „Viva! Wielkopolski Senior” promują aktywność, wspierają opiekunów oraz doceniają zaangażowanie osób starszych. System wsparcia obejmuje również szkolenia, teleopiekę oraz publikacje, które służą podnoszeniu jakości życia seniorów i ich opiekunów. Ważnym elementem jest realizowany przez ROPS projekt pn. „Wielkopolskie telecentrum opieki”, współfinansowany ze środków UE. Ww. działania promowane są poprzez różne kanały komunikacji, umożliwiając osobom starszym oraz ich opiekunom łatwy dostęp do informacji.

– poinformowała Jerzego Lechnerowskiego, że samorząd województwa nie jest organem odpowiedzialnym za planowanie systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego. Planowanie, organizowanie, koordynowanie systemu oraz nadzór nad nim jest zadaniem wojewody. System PRM funkcjonuje na podstawie wojewódzkiego planu działania, sporządzanego przez wojewodę. Plan obejmuje w szczególności liczbę i rozmieszczenie funkcjonujących oraz planowanych do utworzenia zespołów ratownictwa medycznego, kierując się parametrami czasu dotarcia na miejsce zdarzenia oraz liczbą zdarzeń w obszarze działania.

– wskazała Ewie Panowicz, że pojęcie pokoi bądź stref ciszy jako wydzielonych pomieszczeń na terenie szkoły i wyposażonych w różnego rodzaju siedziska, na których dzieci mogą się zrelaksować w dowolny sposób, nie jest regulowane przez przepisy prawa oświatowego. Szkoły, dla których organem prowadzącym jest samorząd województwa, z powodzeniem realizują rozmaite zajęcia terapeutyczne, rewalidacyjne i inne formy wsparcia dla uczniów, w tym również miejsca wyciszenia. Należą do nich szkoły podstawowe z: Wielkopolskiego Samorządowego Zespołu Placówek Terapeutyczno-Wychowawczych w Cerekwicy Nowej, Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Edukacji i Terapii w Starej Łubiance oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Nieusłyszących im. Józefa Sikorskiego w Poznaniu.

Członek zarządu województwa Jacek Bogusławski

– odpowiadając Marzenie Wodzińskiej, poinformował, że od momentu funkcjonowania bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO) marszałek województwa przeprowadził około 15 postępowań wyjaśniających i administracyjnych, na podstawie art. 64 ustawy o odpadach. Z rejestru BDO wykreślono w drodze decyzji dwa podmioty. Natomiast dwóm podmiotom zmieniono w tym trybie zakres wpisu do rejestru BDO. Wpisy dotyczące trzech podmiotów, których zezwolenia z zakresu gospodarowania odpadami wygasły, zostały cofnięte, uchylone lub stwierdzono ich nieważność.

– przekazała Zofii Szalczyk, że do udziału w I edycji programu „Wielkopolska przyjazna zwierzętom” w roku 2023 zgłosiło się 70 gmin. Przyznano dofinansowanie 17 jednostkom samorządu terytorialnego (w tym 1 z subregionu leszczyńskiego) na łączną kwotę 299.782 zł. W 2024 roku do udziału w programie zgłosiło się 88 gmin. Pomoc przekazano 33 JST (w tym 3 z subregionu leszczyńskiego) w łącznej wysokości 598.924 zł. Dofinansowaniem objęto także przedsięwzięcia, jak: zabiegi sterylizacji i kastracji bezdomnych psów i kotów, zapewnienie opieki psom i kotom przebywającym w schronisku poprzez zakup karmy, opiekę weterynaryjną, w tym m.in. zakup leków, leczenie lub szczepienie bezdomnych psów i kotów, wyłapywanie bezdomnych psów i umieszczenie ich w schronisku.

Sekretarz województwa Tomasz Grudziak

– odpowiedział Zbigniewowi Czerwińskiemu, że kapituła odznaki honorowej „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego” została powołana uchwałą sejmiku z 29 stycznia 2007 roku i w jej skład wchodzi: marszałek województwa jako przewodniczący kapituły, przewodniczący sejmiku oraz przewodniczący klubów radnych w sejmiku. W przypadku każdej zmiany przewodniczącego klubu radnych automatycznie następuje zmiana przedstawiciela klubu w kapitule. Skład osobowy i liczebność działającej kapituły pozostają w zgodzie z podjętymi w tej materii uchwałami sejmiku.

Direktor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego UMWW Paweł Napierała

– z upoważnienia marszałka odpisał Krzysztofowi Sobczakowi w sprawie rewitalizacji parku miejskiego w Turku. Poinformował, że obecnie projekt podlega weryfikacji w zakresie złożonego 8 stycznia 2024 r. wniosku o płatność końcową i zostanie poddany kontroli na zakończenie realizacji. W trakcie czynności kontrolnych zostaną także przeprowadzone oględziny, zgodnie z wymogami ustawy wdrożeniowej. Przekazane przez radnego informacje zostaną uwzględnione na etapie prowadzonych weryfikacji oraz w zaplanowanych na II kwartał 2024 roku czynnościach kontrolnych.

ABO

Wiślańskie rozmowy przewodniczących

Kwestie dotyczące ekologii i odpadów niebezpiecznych, inicjatywy związane z młodzieżowymi sejmikami województw czy promocja turystyczna – to główne tematy obrad Konwentu Przewodniczących Sejmików Województw RP, który odbył się 28 i 29 lutego w Wiśle.

Gospodarzem posiedzenia, na które przyjechali szefowie polskich sejmików i towarzyszący im dyrektorzy biur/kancelarii, był przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego Mirosław Mazur. To województwo sprawuje prezydencję w konwencie od stycznia 2024 r., po dolnośląskim (kierującym pracami w II półroczu 2023 r.) oraz Wielkopolsce (I półroczu 2023 r.).

28 lutego uczestnicy obrad omówili m.in. problem nielegalnego podrzucania i składowania odpadów, tzw. bomb ekologicznych, które stanowią realne zagrożenie. W specjalnym stanowisku Konwent Przewodniczących Sejmików Województw RP zaapelował, by podjąć skuteczne działania zmierzające do likwidacji miejsc nielegalnego przechowywania odpadów.

FOT. RYSZARD TACIAK

Wielkopolską reprezentowała przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka (na zdjęciu pierwsza z lewej).

Tego dnia goście rozmawiali także na temat inicjatywy i wyzwania podejmowanych przez młodzieżowe sejmiki województw. 29 lutego dyskusję zdominowały z kolei sprawy promocji turystycznej w wymiarze lokalnym i regionalnym, a gospodarze zaprezentowali kampanie społeczne realizowane w województwie śląskim.

Wielkopolską reprezentowała podczas obrad przewodnicząca sejmiku

Małgorzata Waszak-Klepka, której towarzyszył dyrektor Kancelarii Sejmiku UMWW Ryszard Taciak.

Przypomnijmy, że Konwent Przewodniczących Sejmików Województw RP jest organem opiniodawczo-doradczym Związku Województw RP. Powołano go podczas obrad XVI Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw RP 2 kwietnia 2009 r. w Gdańsku.

RAK

POLECAMY

FOLKLOR NA WSI

Do 28 kwietnia w Muzeum Okręgowym w Lesznie można obejrzeć wystawę pt. „Bronowice i ich mistrzowie. Malarstwo inspirowane folklorem”. Na ekspozycji zaprezentowano prace Włodzimierza Tetmajera i jego przyjaciół (Stanisława Radziejewskiego, Ludwika Stasiaka, Wincentego Wodzinowskiego, Kacpra Żelechowskiego), którzy podobnie jak on postrzegali związek wsi i świata przyrody. Znajdziemy tam m.in. barwne stroje, sceny rodzajowe, prace w polu czy pejzaże.

KOMEDIA POMYŁEK

Teatr Wielki w Poznaniu zaprasza 15 marca na polską prapremierę (kolejne odsłony zaplanowano na 17, 19 i 21 marca) opery „Wyprawy pana Broučka”. Podwójna satyra, podróż w czasie, latuszki i cekiny, książkowe kiełbaski, przekraczanie granic absurdu – to elementy ekscentrycznej, błyskotliwej komedii pomyłek. Oto pan Brouček, drobnomieszczański kamienicznik, hedonista z nieodłącznym kuflem piwa w dłoni, zgnuśniały marzyciel, zmęczony jałową egzystencją, opuszcza praską piwiarnię i wyrusza w podróż...

ZROZUMIEĆ ŚWIAT

„Droga: próby zrozumienia świata” – to tytuł wystawy fotograficznej, zaprezentowanej w Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu. „Wystawa prezentuje zbiór fotografii z wypraw ekstremalnych i długodystansowych, które współtworzyłam oraz dokumentowałam na przestrzeni ostatnich lat. Każdy z tych projektów był dla mnie próbą zrozumienia świata poprzez miejsca i ludzi, z którymi podróżowałam i których poznawałam po drodze” – opisuje autorka zdjęć Aleksandra Wierzbowska. RAK

Szpitala chcą być eko

Powiatowe lecznice podpisały „zieloną” deklarację.

Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, ochrona społeczności przed skutkami zmian klimatu, wsparcie dekarbonizacji opieki zdrowotnej – to cele, jakie stawiają sobie w swoich działaniach placówki medyczne podległe samorządowi województwa. Mieszczą się one w idei „zielonych szpitali”, która jest odpowiedzią na fakt, że sektor opieki zdrowotnej w znaczący sposób przyczynił się dotąd do zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Na przykład marszałkowski Wojewódzki Specjalistyczny ZZOZ Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy jest pierwszym oficjalnym „zielonym szpitalem” w Polsce (w 2022 r. placówka dołączyła do społeczności Global Green and Healthy Hospitals).

Teraz z tych doświadczeń będzie mogło skorzystać także 29 szpitali powiatowych.

Dyrektorzy szpitali podpisali deklarację 27 lutego w UMWW.

Ich dyrektorzy podpisali z Pauliną Stochniałek z zarządu województwa deklarację o współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju. Wydarzenie odbyło się 27 lutego w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu.

– Chcemy się dzielić dobrymi praktykami, nawet jeśli są to drobne rzeczy, które nie

wymagają poważnych nakładów finansowych. Czasami potrzebna jest tylko zmiana myślenia o funkcjonowaniu szpitali i odpowiednie przeszkolenie personelu – zapowiedziała podczas spotkania Paulina Stochniałek. – Placówki ochrony zdrowia mogą na tym zyskać także ekonomicznie, dlatego będziemy

organizować różnego rodzaju szkolenia oraz konferencje.

Podobnie podpisujący deklarację dyrektorzy powiatowych lecznic podkreślali, że wdrażanie działań proekologicznych to dla ich jednostek szansa nie tylko na przyczynienie się do poprawy klimatu, ale też na realne oszczędności finansowe. ABO

Zasłużony dla powiatu

Podczas Gali Powiatu Konińskiego, która odbyła się 8 lutego, ten samorząd uhonorował między innymi wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego.

Odebrał on z rąk starosty Stanisława Bielika odznakę honorową „Zasłużony dla powiatu konińskiego”, którą zarząd powiatu przyznał – jak uzasadniono – za szczególne zaangażowanie i pracę na rzecz wspierania rozwoju lokalnej wspólnoty.

Odbývająca się w Konińskim Domu Kultury gala była okazją nie tylko do wyróżnienia osób szczególnie zaangażowanych w rozwój i promocję tej części Wielkopolski, ale też do podsumowania (m.in. poprzez zaprezentowanie zgrupowanym specjalnego materiału filmowego) ćwierćwiecza funkcjonowania powiatu. Przypomnijmy, że samorządowe struktury na poziomie powiatów oraz województw rozpoczęły swoją działalność w styczniu 1999 roku. ABO

Mołdawscy strażacy dostali od nas pojazd

Mołdawianie odebrali podarowany wóz strażacki podczas uroczystości w Rychwale.

13 lutego w Rychwale odbyło się uroczyste przekazanie wozu strażackiego z OSP Grochowy w gminie Rychwał do gminy Zubrești w Republice Mołdawii.

W wydarzeniu wzięli udział m.in. ambasador Mołdawii w Polsce Igor Bodi, wicemarszałek Krzysztof Grabowski, samorządowi władze gmin Rychwał i Zubrești, przedstawiciele Fundacji Solidarności Międzynarodowej.

To już kolejny przykład trwającej od kilku lat wielkopolsko-mołdawskiej współpracy, której jednym z najaktywniej rozwijanych obszarów jest właśnie wymiana doświadczeń oraz pomoc sprzętowa dla tamtejszych strażaków ochotników. Dłaczego wsparcie aspirujących do struktur unijnych Mołdawian w tej dziedzinie jest tak istotne, tłumaczył podczas uroczystości Krzysztof Grabowski.

Wicemarszałek podkreślił, że w sąsiadującej z Ukrainą Mołdawią budowa struktur OSP jest niezwykle potrzebna. Oznacza nie tylko przyczynienie się do wzrostu bezpieczeństwa mieszkańców terenów lokalnych, ale także rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez wzmacnianie motywacji mieszkańców oraz lokalnej samorządności. Zdaniem Krzysztofa Grabowskiego, wsparcie dla krajów kandydackich do UE (Republika Mołdawii otrzymała taki status w czerwcu 2022 r.) jest rewanżem za pomoc, którą Polska otrzymała w czasie swojego okresu przedakcesyjnego.

Uczestnicy uroczystości odwiedzili też siedzibę OSP w Grochowach, z której pochodził przekazywany samochód: Total Rustwagan (rocznik 1992) wraz z motopompą, agregatem prądowym oraz dźwigiem HDS. ABO

Oni wygrali dla planety

Nowoczesny sprzęt do nauki alfabetu Braille'a dla dzieci i nauczycieli oraz wodorowe autobusy – to projekty nagrodzone w konkursie samorządu województwa „Wielkopolska dla Planety 2030”.

W ramach nowej edycji przedsięwzięcia, znanego wcześniej pn. „i-Wielkopolska – Innowacyjni dla Wielkopolski”, wyróżnieni zostali też młodzi naukowcy.

Celem konkursu jest promowanie innowacyjnych firm i podkreślenie roli nauki we współpracy z biznesem w kontekście działań proklimatycznych. Nagrody przyznawane są w dwóch kategoriach: „nauka” oraz „biznes”. Pierwsza adresowana jest do doktorów i doktorantów, których aktywność naukowa dotyczy zintegrowanych działań w obszarze gospodarczym, społecznym i ochrony klimatu. Natomiast kategoria „biznes” skierowana jest do firm, które stosują innowacyjne rozwiązania w ramach sześciu inteligentnych specjalizacji dla Wielkopolski.

– Obecna sytuacja geopolityczna oraz zachodzące zmiany klimatu stanowią poważne wyzwanie zarówno w aspekcie środowiskowym, jak i w wymiarze społeczno-gospodarczym. Konkurs promuje wielkopolski wkład w osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju oraz transfer wiedzy do

Wodorowy autobus Solarisa nagrodzono w kategorii „biznes”.

gospodarki, dzięki któremu możliwe będzie zastosowanie rozwiązań proklimatycznych w wielu obszarach życia – podkreśla marszałek Marek Woźniak.

– Mamy nadzieję, że konkurs będzie jednym z elementów, który umożliwi powstanie skoordynowanego ekosystemu powiązań wspierających rozwój technologii, wiedzy i biznesu oraz edukacji, przyczyniając się do neutralności klimatycznej – dodaje Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Wśród naukowców laureatami zostali: dr Natalia Genstwa (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu), mgr inż. Joanna Szymańska (Politechnika Poznańska) oraz mgr Paulina Ratajczyk, mgr Michał Sulik, dr Łukasz Szał, mgr Daria Wochal, mgr inż. Mariusz Bąk (wszyscy Uniwersytet im. Adama Mickie-

wicza w Poznaniu). Prace młodych badaczy poświęcone są m.in. emisji gazów cieplarnianych, rozwojowi torfowisk, poszukiwaniu wydajniejszych materiałów fotowoltaicznych, badaniu tworzyw sztucznych.

W kategorii „biznes” zwyciężyły natomiast spółki Harpo (za nowoczesny sprzęt do nauki alfabetu Braille'a dla dzieci i nauczycieli) oraz Solaris (za wodorowe 18-metrowe autobusy przegubowe).

Laureaci konkursu otrzymają nagrody. Dla badaczy to udział w spotkaniach naukowych dotyczących sztucznej inteligencji w Singapurze (2 osoby) oraz dwutygodniowy pobyt w centrum naukowym Danau Girang Field Centre w Malezji na wyspie Borneo (5 osób). Z kolei zwycięzcy z kategorii „biznes” dostaną nagrody finansowe w wysokości 50 tys. zł. RAK

Samorządowe podsumowania

Jak funkcjonowały sejmik i zarząd województwa od końca listopada 2018 roku do początku marca 2024 roku?

**Marek Woźniak – marszałek
Województwa Wielkopolskiego**

– To był dobry czas dla Wielkopolski, mimo niepokojów o nasze bezpieczeństwo w kontekście pandemii czy wojny za wschodnią granicą Polski. Także wbrew temu, jaki scenariusz dla samorządu pisano przy ul. Nowogrodzkiej w Warszawie. Po organicznikowsku, konsekwentnie i wedle planu realizowaliśmy scenariusz, który dla Wielkopolski przyjęliśmy. Dziś jesteśmy jednym z najlepiej rozwijających się regionów w kraju. Mamy stabilną perspektywę i listę konkretnych celów inwestycyjnych. Jesteśmy aktywni i zdeterminowani w działaniu. I potrafimy reagować elastycznie. U nas nie ma chaosu.

Nie sposób wymienić wszystkiego, co w mijającej kadencji zrobiliśmy. Kilka wątków wymaga jednak zapisu tłustym drukiem. Udało nam się zrealizować 3 kluczowe inwestycje drogowe: obwodnice Gostynia, Wronek i małą Obornik. Kolejne przed nami. Prowadziliśmy wiele modernizacji w obiektach kultury. Zabiegaliśmy o nowe Muzeum Powstania Wielkopolskiego i rozpoczęliśmy jego budowę. Mijająca kadencja to otwarcie drzwi do naszego nowego, budowanego od podstaw szpitala dziecięcego w Poznaniu. Poza naszymi lecznicami, wspieraliśmy także te kliniczne, miejskie czy powiatowe. Modernizacja oddziałów szpitalnych, zakup nowoczesnego sprzętu czy nowych karetek, robotów da Vinci i urządzeń Cyber Knife, to inwestycja w przyszłość medycyny i w nasze zdrowie.

Postawiliśmy na nowoczesny i ekologiczny transport publiczny, na ochronę klimatu, naukę i edukację, wsparcie przedsiębiorców i innowacyjność, rewitalizację miast i odnowę wsi, na e-usługi... Zainwestowaliśmy w SIEBIE, po prostu. I w nasze relacje z partnerami z Europy i świata. Po drodze nam z takimi wartościami, jak solidarność, praworządność i demokracja. To, że dziś mamy przed sobą dobrą i stabilną przyszłość, to nasz zbiorowy sukces.

29 stycznia 2024 roku w przerwie obrad LXI sesji sejmiku radni stanęli do pamiątkowego zdjęcia.

Dobiega końca kolejna, najdłuższa z dotychczasowych, szósta kadencja samorządu. To dobry czas na podsumowanie działalności najważniejszych organów województwa w latach 2018-2024. Ten okres był dla samorządowców z kilku względów wyjątkowy.

Wyjątkowa kadencja

Zmiany ustawowe wydłużyły najpierw kadencję z 4 do 5 lat. Później, ze względu na przełożenie kolejnych wyborów z jesieni na wiosnę, przedstawiciele JST pozostali na stanowiskach kolejne kilka miesięcy. Na początku VI kadencji do funkcjonowania samorządów wprowadzono też nowe rozwiązania, np. obowiązkowe transmisje sesji, publikowanie imiennych wykazów głosowań, a także treści interpelacji i udzielanych na nie odpowiedzi.

Co jeszcze się zmieniło? Wzmocniono np. siłę opozycji, bo przedstawiciel największego takiego klubu w sejmiku kieruje odtąd Komisją Rewizyjną. Każdy klub radnych może też zgłosić jeden projekt uchwały, obojętnie wprowadzany do porządku obrad przez przewodniczącego „regionalnego parlamentu”. Ponadto stworzono Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, a radni zyskali dodatkowe uprawnienia kontrolne.

Jednak w największym stopniu na wyjątkowość tej kadencji wpłynęła pandemia, która od wiosny 2020 r. całkowicie przeobraziła sposób pracy radnych. Najpierw online zaczęły obradować komisje i taki tryb pracy stosowano w tych gremiach aż do czerwca 2023 r. Także sejmik,

choć krócej, przez kilkanaście miesięcy, obradował wyłącznie w trybie zdalnym.

Koalicja KO-PSL-SLD

Przypomnijmy, że w naszym sejmiku zasiada 39 radnych, co jest ściśle związane z liczbą mieszkańców województwa, a wybory do izby, która działała według opisanych wyżej nowych zasad, odbyły się 21 października 2018 r. Wielkopole 15 mandatów powierzyli wówczas Koalicji Obywatelskiej, 13 zdobyło Prawo

ka Grzechowiak (SLD) i Jarosław Maciejewski (PSL, od 1 lutego 2024 r. wicewojewoda wielkopolski).

Funkcję marszałka już po raz piąty powierzono Markowi Woźniakowi z KO. Stanowiska wicemarszałków utrzymali Wojciech Jankowiak i Krzysztof Grabowski z PSL, a członkiem zarządu pozostała Marzena Wodzińska z KO (13 lipca 2020 r. zastąpiła ją Paulina Stochniałek). Debiutantem w tym składzie został reprezentujący KO i niezasia-

odbyły się 62 sesje sejmiku (w tym 5 nadzwyczajnych), podczas których radni przyjęli 1266 uchwał. Dla porównania w poprzedniej, trwającej 4 lata kadencji, radni podczas 51 sesji podjęli 1152 uchwały. Z kolei zarząd województwa spotkał się w tym okresie 331 razy, podejmując 8031 uchwał (w poprzedniej kadencji było to 248 spotkań i 6168 uchwał).

Charakter nadzwyczajny miały dwie sesje w Koninie: w 2019 r. rozmawiano o przyszłości i koniecznej transformacji gospodarki wschodniej Wielkopolski, a w 2024 r. o planach budowy kolei do Turku. Z kolei 24 i 27 stycznia 2020 r. dwukrotnie, na wniosek klubu PiS, zwoływano sesję poświęconą odwołaniu Marzeny Wodzińskiej z zarządu województwa, a 14 maja 2021 r. opozycja apelowała o odwołanie z prezydium sejmiku Marka Goli (radni odrzucili te wnioski).

Komisje stałe sejmiku (jest ich 14) odbyły 828 posiedzeń (średnio po około 60). Najczęściej spotykały się komisja zdrowia oraz strategii rozwoju regionalnego (po 69 razy), a najrzadziej – statutowa (10). Ta ostatnia, wraz z komisją rewizyjną oraz skarg, wniosków i petycji są najskromniejsze, bo liczą tylko po 6 radnych. Z kolei aż 18 osób, niemal połowa sejmiku, zasiada w Komisji Kultury.

Z danych wynika też, że radni złożyli do końca lutego 735 interpelacji i zapytań. Rekordzistą jest Adam Bogrycewicz z PiS, który interweniował 138 razy, a raz nawet, gdy nie otrzymał odpowiedzi w terminie, zgłosił (przyjętą przez sejmik) skargę na marszałka.

RAK

**Małgorzata Waszak-Klepka
przewodnicząca Sejmiku
Województwa Wielkopolskiego**

– Minęło ponad pięć lat wspólnej pracy dla dobra Wielkopolski. To najdłuższa kadencja w historii. W tym czasie dwa razy odbywały się wybory parlamentarne, co skutkowało zmianami w sejmiku. Sześciu radnych zostało posłami, jeden radny – wiceprzewodniczący izby – objął funkcję wicewojewody wielkopolskiego, a po roku trwania kadencji nastąpiła również zmiana przewodniczącego sejmiku, na czele którego stanęłam w listopadzie 2019 r.

Pomimo wielu różnic światopoglądowych potrafiliśmy wypracować efektywne rozwiązania, choć oczywiście nie brakowało trudnych tematów, jak np. uchwały antysmogowe czy planowana budowa nowej linii kolejowej z Konina do Turku. Najważniejsze jest jednak wypracowanie takiej ścieżki i konsensusu, aby realnie móc pozytywnie wpływać na rozwój regionu i wykonywanie zadań publicznych, które są społecznie oczekiwane. Radni poprzez swoją pracę w samorządzie splecają bowiem kredyt społecznego zaufania i trzeba o tym pamiętać każdego dnia.

Możemy być dumni z rozwoju Wielkopolski. Inwestycje w nowe drogi, koleje, kulturę, naukę i zdrowie cieszą i motywują do kolejnych działań. Nie sposób wymienić wszystkich inicjatyw. Jestem dumna z młodych ludzi, którzy swoją przyszłość chcą związać z samorządem i już działają w Młodzieżowym Sejmiku Województwa Wielkopolskiego. Na pewno będę im kibicować. Ważną inicjatywą radnych było też wdrożenie programu polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą in vitro.

Bardzo cenię kontakt z ludźmi i budowanie dobrych relacji. Dziękuję zarządowi województwa za efektywną współpracę, a przewodniczącym poszczególnych komisji i wszystkim sejmikowym radnym za ich zaangażowanie. Lata wspólnej pracy przechodzą do historii.

Jak rozwijała się Wielkopolska

Które wydarzenia i inwestycje z udziałem samorządu województwa zapamiętamy z tej trwającej wyjątkowo długo, bo aż 5,5 roku,

Artur Boiński

Szóstą kadencję samorządu województwa – rozpoczętą jesiennymi wyborami w 2018 roku, a wydłużoną aż do kwietnia 2024 roku – charakteryzowały zarówno wydarzenia, które można było przewidzieć, jak i te, których nadejścia nikt się nie spodziewał.

Koniec WRPO

Do tej pierwszej kategorii należało zaliczyć 100. rocznicę wybuchu Powstania Wielkopolskiego (zarówno tę, jak i 105. rocznicę uczczono m.in. specjalnymi koncertami na poznańskim stadionie i na MTP) oraz kolejne istotne inwestycje na czele z oddaniem do użytku wyciekwanego szpitala dziecięcego. A także przyjęcie nowych wersji najważniejszych wojewódzkich dokumentów: strategii rozwoju regionu (uchwalonej w styczniu 2020 roku), planu jego zagospodarowania przestrzennego, planu gospodarki odpadami oraz następnego, na unijną perspektywę po 2020 roku, regionalnego programu operacyjnego (choć już nie pod znaną nazwą WRPO; Fundusze Europejskie dla Wielkopolski ostatecznie wynegocjowano na kwotę ponad 2,1 mld euro, w tym 415 mln euro z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji na wsparcie przeobrażeń gospodarczo-społecznych we wschodniej Wielkopolsce).

Na tę kadencję przypadła zasadnicza część wdrażania WRPO 2014-2020, z jego ważnym komponentem społecznym, a także wojewódzkiego „tortu” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Szerzej o efektach naszej 20-letniej obecności w UE, w tym skuteczności wydawania pomocy z Brukseli, będziemy pisać za miesiąc. Teraz ograni-

Otwarta w grudniu 2023 roku obwodnica Gostynia to najdroższa i jedna z najważniejszych inwestycji drogowych mijającej kadencji.

czamy się do konstatacji, że efekty dobrego wykorzystania tego „unijnego dopalacza” widać w statystykach dotyczących wzrostu gospodarczego. Wskaźnik PKB na jednego mieszkańca Wielkopolski w relacji do średniej unijnej w 2020 roku sięgnął już 83 procent! Z tym naturalnie wiąże się też najniższa od lat wśród polskich województw stopa bezrobocia.

Szpitalna gwiazda

Jeśli chodzi o inwestycje, pomnikowym symbolem tej kadencji jest Wielkopolskie Centrum Pediatrii. Placówka stała się jednym z najnowszych szpitali dziecięcych nie tylko w kraju, ale i w Europie oraz chętnie pokazywanym gościom przykładem dobrego wykorzystania środków z unijnej polityki spójności. Lecznice wizytowali na przykład przewodniczący Komisji Rozwoju Regionalnego Parlamentu Europejskiego Younous Omarjee czy też hollywoodzka gwiazda Natalie Portman.

Szpitalne oddziały i przychodnie przeprowadzały się do nowej lokalizacji wiosną 2022 roku. 11 kwiet-

nia 2022 roku pierwszą pacjentką nowej placówki była 17-miesięczna Mia, będąca pod opieką poradni kardiologicznej. Oficjalnie lecznicę otwarto 1 czerwca 2022 roku – w Dzień Dziecka. Koszt budowy tego obiektu sięgnął 460 mln zł.

Również w tej kadencji, 18 listopada 2019 roku, w Pile uroczysto otwarto (drugi po kaliskim) zamiejscowy ośrodek radioterapii WCO. Nie sposób wymienić tu wszystkich, wielusetmilionowych inwestycji w rozbudowę i unowocześnianie innych podległych samorządowi województwa placówek medycznych oraz zakupionego dla nich sprzętu. Jako przykład podajmy tylko część nowoczesnych urządzeń dla WCO w Poznaniu, jak CyberKnife (wartość projektu to prawie 39 mln zł) czy robot Da Vinci (14 mln zł; później województwo pomogło w zakupie takich urządzeń także do innych szpitali).

Zdrowie Wielkopolan wspierano też dzięki prowadzonym programom profilaktycznym. Oczywiście najgłośniejsze było o budzącym sejmikowe dyskusje programie

in vitro. W latach 2020-2023 z budżetu województwa przeznaczono na ten cel 6 mln zł, a na świat przyszło dzięki temu kilkuset nowych Wielkopolan.

Kolej w rozpędzie

Od lat region największe wydatki (w tym inwestycyjne) ponosi na transport i infrastrukturę komunikacyjną.

6 marca 2020 roku Wielkopolska odebrała ostatniego z 10 zamówionych „elfów2” (a kolejne pięć trafiło do nas w następnym roku) – nowszych, dłuższych wersji znanych z regionalnych torów pociągów. Trzeba też odnotować nabycie w ostatnich latach trzech „linków” – to hybrydowa nowość na wielkopolskich torach.

W 2020 r. w rządowym programie „Kolej+” przyjęto wszystkie pięć wniosków zgłoszonych przez Wielkopolskę. Spośród nich to pomysły wybudowania nowej trasy łączącej Konin z Turkiem do końca kadencji nie przestały wzbudzać emocji.

W maju 2022 roku otwarto Punkt Utrzymania Taboru Kolejowego (czyli nowoczesny serwis dla wojewódzkich

szynobusów) w Wągrowcu. No i nie zapominajmy, że to w tej kadencji zakończyła się największa (aż 424 mln zł dofinansowania z WRPO 2014+) w historii infrastrukturalna inwestycja sfinansowana przez samorząd województwa: kompleksowa przebudowa niemal 100-kilometrowej trasy z Poznania do Piły.

Z licznych inwestycji drogowych ostatniego pięciolecia wymienimy tylko te najbardziej efektywne, jak oddanie kierowcom najpierw tzw. małej obwodnicy Obornik, potem w 2022 roku obwodnicy Wroniek, a także ostatnie, zarazem najdroższe przedsięwzięcie: zakończoną jesienią 2023 roku, a wartą prawie 140 mln zł, obwodnicę Gostynia. Przypomnijmy też, że to w tej kadencji kierowcy zaczęli korzystać z nowych mostów przez Wartę: w Międzychodzie i Rogalinie.

W transporcie były też okazje do świętowania: 5-lecia Poznańskiej Kolei Metropolitalnej, 100 milionów pasażerów samorządowych Kolei Wielkopolskich, rocznego rekordu liczby podróżnych na lotnisku Ławica.

Czekając na muzeum

Lata 2018-2023 to prawdziwy boom inwestycyjny w samorządowych instytucjach kultury. W tej materii również trudno byłoby przedstawić pełną listę zrealizowanych zadań. Wspomnijmy jedynie o kilku z nich. Pod koniec 2020 roku Polski Teatr Tańca zyskał w końcu własną siedzibę, wprowadzając się do przebudowanego budynku przy ul. Taczaka w Poznaniu. Jesienią 2022 roku otwarto nową, efektowną siedzibę Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy oraz udostępniło po generalnym remoncie pałac w Lewkowie. W ubiegłym roku zakończył się natomiast kosztowny generalny remont głównej sceny poznańskiej Opery. Poważne zmiany zaszły również w instytucjach kulturalnych w Kaliszu i Koninie (odnowiony „Oskard”).

Oczywiście najważniejsza kulturalna inwestycja rozpoczęła się zaledwie kilka tygodni temu wmurowaniem kamienia węgielnego i zapewne stanie się symbolem kolejnej kadencji. Mowa o nowym Muzeum Powstania Wielkopolskiego, do któ-

Maseczki, rękawiczki i dystans – tak wyglądały sejmikowe sesje w pierwszych miesiącach pandemii koronawirusa.

Nowoczesne pociągi i pamięć o Powstaniu Wielkopolskim to charakterystyczne elementy dla naszego województwa.

Jednej z sal w UMWW nadano imię zmarłego w 2019 roku pierwszego marszałka województwa Stefana Mikołajczaka.

w cieniu wojny i pandemii

kadencji? Jakie zmiany zaszły w regionie w tym czasie?

rego budowy przez ostatnie kilka lat przygotowywano się poprzez liczne działania organizacyjne (przejęcie przez województwo Wielkopolskie Muzeum Niepodległości od miasta Poznania, umowa z ministerstwem) oraz zapewnienie odpowiedniego finansowania. Placówka ma powstać do końca 2026 roku u stóp Wzgórza św. Wojciecha w Poznaniu za około 375 mln zł.

Wiedza na topie

Ostatnie lata to także liczne działania inwestycyjne w wielu podległych województwu placówkach edukacyjnych, w tym w przejętym w 2022 roku od miasta Poznania Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niesłyszących.

Samorząd regionu wspierał też rozwój nauki i uczełni wyższych. Dobrze widać to na listach beneficjentów środków unijnych będących w dyspozycji władz województwa. Jak policzono, tylko dzięki grantom z WRPO 2014-2020 cztery poznańskie uniwersytety i politechnika mogły przeprowadzić inwestycje warte 240 mln zł. Od 2021 roku wręczana jest również uroczysta Nagroda Naukowa Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Nie sposób nie wspomnieć też o dwóch flagowych przedsięwzięciach z dziedziny oświaty, zasilonych dziesiątkami milionów euro z WRPO 2014+: „Cyfrowej Szkole Wielkopolski@ 2020” oraz „Czasie Zawodowców BIS”. Pierwszy projekt (istotny też w kontekście wyzwań nauczania zdalnego) objął 700 szkół, 5040 nauczycieli, 13.280 uczniów; pozwolił zakupić ponad 17.000 tabletów, ponad 3000 laptopów, sprzęt telekonferencyjny, aparaty cyfrowe, drukarki 3D, stacje meteo itd. „Czas Zawodowców BIS” oznaczał m.in.: sta-

W przekazaniu ambulansów partnerom ze wschodu uczestniczyli Tetiana Jehorowa-Lucenko, przewodnicząca Charkowskiej Rady Obwodowej, oraz Wasyl Zwarycz, ambasador Ukrainy w Polsce.

że u pracodawców dla 8534 uczniów, specjalistyczne zajęcia w laboratoriach dla 15.222 uczniów, wsparcie pozwalające na nabywanie nowych kwalifikacji dla 373 nauczycieli, doposażenie pracowni kształcenia zawodowego w 54 szkołach.

Głos młodych

Jeśli przy edukacji i młodym pokoleniu jesteśmy... 12 czerwca 2023 roku (czwartek) po uchwaleniu przez Sejm ustawy dającej podstawę do utworzenia samorządów województw, który to jubileusz region w tej kadencji świętował) w sali sesyjnej UMWW odbyło się inauguracyjne posiedzenie Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego pierwszej kadencji. To gremium zostało wyłonione na trzyletnią kadencję w takiej samej liczbie radnych i z takich samych okręgów wyborczych, jak w przypadku „dorosłego” wielkopolskiego sejmiku. Do zasiadania w MSWW mogli aplikować kandydaci w wieku 15-20 lat.

Szósta kadencja charakteryzowała się również znaczną intensyfikacją działań samorządu województwa na

rzecz transformacji wschodniej części regionu, która stanęła przed wyzwaniem odejścia od gospodarki opartej na wydobywaniu węgla brunatnego. 11 maja 2023 roku w Koninie odbyła się uroczysta inauguracja wdrażania przeznaczonych dla tej części regionu setek milionów euro z wojewódzkiego komponentu Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. UE zaplanowała, że osiągnie neutralność klimatyczną do 2050 roku. Samorząd województwa założył, że Wielkopolska wschodnia zrobi to... o 10 lat wcześniej.

W partnerstwie

Ograniczona objętość tego podsumowania nie pozwala wymienić wszystkich istotnych działań podejmowanych w tej kadencji przez samorząd województwa i podległe mu jednostki (jak choćby wyjątkowo aktywne w ostatnich latach funkcjonowanie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej czy inicjatywy dotyczące wsparcia ekspansji gospodarczej naszych firm i rozwoju technologii wodorowych).

Warto jednak podkreślić pewną zauważalną tenden-

cję. Województwo coraz bardziej stawia na partnerstwo, dzieląc się realizacją zadań, a przede wszystkim pieniędzmi z innymi podmiotami: zarówno samorządami niższymi szczebli, jak i organizacjami pozarządowymi. W ostatnich latach są to kwoty sięgające nawet 100 mln zł rocznie. Mowa tu o tak znanych już przedsięwzięciach, jak „Kulisy kultury”, „Szatnia na medal”, „Pięknieje wielkopolska wieś”, „Deszczówka”, „Wielkopolska przyjazna zwierzętom”. Wymienić możemy też m.in.: wsparcie pszczelarstwa i niemarnowania żywności, granty na inwestycje proekologiczne, dużą pomoc dla strażaków, policjantów, na ratownictwo wodne, na imprezy kulturalne i szkolenie sportowe młodzieży, na ratowanie zabytków...

Wirus zmienia świat

Tę wyjątkowo długą kadencję chyba wszyscy zapamiętają z powodu dwóch wydarzeń, których nie sposób było przewidzieć, a które miały charakter globalny i zmieniły nasz świat: pandemii koronawirusa i wybuchu pełnoskalowej rosyjskiej agresji na Ukrainę.

Pierwszego w Polsce pacjenta z koronawirusem zdiagnozowano 4 marca 2020 roku. 9 marca ogłoszono natomiast pierwszy przypadek COVID-19 w Wielkopolsce – niestety, chora kobieta spod Poznania po kilku dniach stała się pierwszą śmiertelną ofiarą SARS-CoV-2 w Polsce. W trakcie dwóch lat pandemii w województwie odnotowano 580.020 oficjalnie zarejestrowanych zakażeń i 10.374 zgonów...

Trudno tu szerzej zrelacjonować to, co działo się w pandemicznym czasie w podległych samorządowi województwa jednostkach i co robiono, by łagodzić skutki tej sytuacji. Dość powiedzieć, że tylko w pierwszych kilkunastu dniach pandemii zapadły szybkie decyzje o przesunięciu kilkudziesięciu milionów złotych ze środków unijnych i z budżetu województwa na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb, zwłaszcza w zakresie wsparcia nieprzygotowanych do nowej sytuacji ani lokalowo, ani wyposażeniowo szpitali.

Solidarni

Pandemiczne demony przyćmił Władimir Putin, decydując się w lutym 2022 roku na pełnoskalową wojnę z Ukrainą.

Przeciwko „agresywnej polityce Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy” sejmik – jednogłośnie przyjmując specjalne stanowisko – zaprotestował już w styczniu 2022 roku. Następną sesją sejmiku, która odbyła się cztery dni po wybuchu wojny, 28 lutego 2022 roku, rozpoczęła się od odczytania słów ukraińskiego hymnu i uczczenia minutą ciszy poległych Ukraińców. Oburzenie rosyjskim atakiem i solidarność ze wschodnimi sąsiadami wyrazili w swoich wystąpieniach zgodnie przedstawiciele wszystkich sejmikowych klubów.

Niemal natychmiast ruszyła lawina pomocy dla Ukraińców, także z udziałem samorządu województwa. Jej symbolicznym zwieńczeniem (przynajmniej jeśli chodzi o tę kadencję) było grudniowe uroczyste przekazanie partnerom z obwodu charkowskiego siedmiu nowych ambulansów zakupionych ze środków budżetu województwa. Niezwykle przydatne okazały się stworzone przez ROPS centra integracji cudzoziemców w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu.

Ważne było też wspólnicowane przez Wielkopolan wsparcie samorządowe na arenie międzynarodowej, które pozwoliło na nawiązanie ukraińskim partnerom potrzebnych kontaktów. To symbolicznie pokazuje też zmieniającą się rolę Wielkopolski jako regionu na arenie europejskiej, będącą m.in. efektem licznych inicjatyw i aktywności międzynarodowych z ostatnich lat.

Smutne pożegnania

I na koniec, gdy o sprawach nieplanowanych mówimy...

Ta kadencja przyniosła też smutne wiadomości, związane z pożegnaniem osób sprawujących najważniejsze stanowiska w rodzącym się ćwierć wieku temu Samorządzie Województwa Wielkopolskiego. 1 kwietnia 2019 roku, po długiej walce z ciężką chorobą, zmarł pierwszy marszałek Stefan Mikołajczak. Jego imieniem nazwano jedną z sal w siedzibie UMWW. 7 czerwca 2020 roku odszedł natomiast pierwszy przewodniczący sejmiku Józef Gruszka, który z kłopotami zdrowotnymi zmagał się przez kilkanaście lat. W trakcie kadencji samorządowa wspólnota pożegnała też sprawujących kolejno ten sam sejmikowy mandat radnych Joannę Król-Trąbkę i Kazimierza Chudego. ■

Ostatnie lata to intensyfikacja działań samorządu województwa na rzecz transformacji wschodniej części regionu.

Jeśli chodzi o inwestycje, pomnikowym symbolem kadencji 2018-2024 jest Wielkopolskie Centrum Pediatrii.

Tak nasi radni zapamiętają minione 5,5 roku

Pełen skład sejmiku to 39 wybranych przez nas przedstawicieli. Reprezentują różne części regionu i ugrupowania polityczne, a więc mogą mieć odmienne spojrzenie na to, co działo się w samorządzie województwa. Co utkwiło w ich pamięci? Co ucieszyło, a co zmartwiło? Poprosiliśmy o wypowiedź wszystkich radnych (także tych, którzy niedawno rozstali się z sejmikiem). Przedstawiamy opinie osób, które udzieliły nam odpowiedzi.

OKRĘG NR 1

Zbigniew Czerwiński, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... wprowadzone w 2018 roku przez koalicję PO-PSL-Lewica „najwyższe standardy demokratyczne”, pozabawiające klub radnych Prawo i Sprawiedliwość (stanowiący 1/3 składu sejmiku) miejsca wiceprzewodniczącego w prezydium. Zostanie to w mojej pamięci jako wyjątkowy skandal i poruta.

CIESZY MNIE, ŻE... na wniosek prezydenta Andrzeja Dudy ustanowiono Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego w dniu 27 grudnia. Dzięki staraniom poznańskich posłów Zjednoczonej Prawicy minister kultury i dziedzictwa narodowego prof. Piotr Gliński przyznał dotację na budowę Muzeum Powstania Wielkopolskiego w wysokości 222 mln zł. Jest to najwyższa dotacja rządowa na instytucję kultury od odzyskania niepodległości na terenie Wielkopolski. Dzięki temu 16 lutego 2024 r. ruszyła budowa tego muzeum.

SZKODA, ŻE... nie udało się znacząco zwiększyć funduszy na małą retencję, a przez to tyle bezcennej dla Wielkopolski wody spłynie tej deszczowej zimy do Bałtyku.

OKRĘG NR 1

Filip Kaczmarek, PO

CIESZY MNIE, ŻE... z mojej inicjatywy sejmik ustanowił Nagrodę Naukową Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Zainicjowałem też nowe wydarzenie – Święto Wielkopolski, które po raz pierwszy zorganizowano w czerwcu 2023 r. Szkoda, że nie – jak pierwotnie proponowałem – w kwietniu.

Mam satysfakcję, że wspierałem wiele inwestycji prorządowych w Wielkopolsce. Szczególnie tych w dziedzinie edukacji i kultury. Zapamiętam mój udział w rozwoju Teatru Wielkiego i Teatru Nowego w Poznaniu, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, a przede wszystkim – w budowie Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Ważny był też wkład radnych w prace nad strategią „Wielkopolska edukacja 2023-2030”, która – mam nadzieję – przyczyni się do zrównoważonego rozwoju całego regionu. Cieszę się, że dzięki mojej propozycji ogłoszenia roku 2021 Wielkopolskim Rokiem Rodu Mielżyńskich, a roku 2022 Wielkopolskim Rokiem Wisławy Szymborskiej, odnowił się zwyczaj przyjmowania przez sejmik regionalnych patronów danego roku.

OKRĘG NR 1

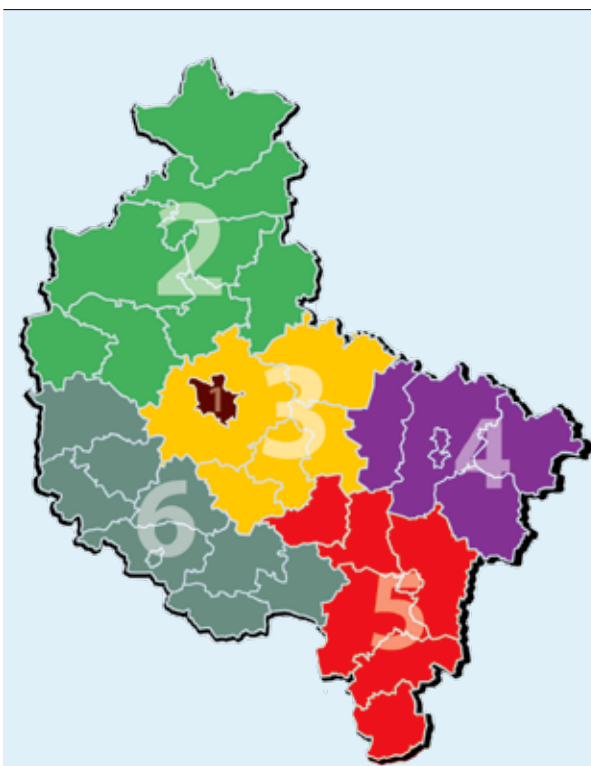
Tatiana Sokołowska, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... radość z otwarcia w Poznaniu nowego szpitala dla najmłodszych obywateli naszego regionu. Wielkopolskie Centrum Pediatrii to najważniejsza inwestycja Samorządu Województwa Wielkopolskiego w naszej ponad 20-letniej historii. I choć zapewnia opiekę ponad 350 dzieciom, życzę wszystkim maluchom i rodzicom, by nigdy nie musieli odwiedzić tego najnowocześniejszego w regionie szpitala.

CIESZY MNIE, ŻE... przemierzając Poznań i Wielkopolskę widzę (często z okien wagonu pociągu Kolei Wielkopolskich), jak nasze – podejmowane na posiedzeniach komisji i podczas sesji decyzje – materializują się w postaci nowych i wyremontowanych dróg, szpitali, placówek kultury, infrastruktury sportowej, parków krajobrazowych, teatrów, nowych przedsiębiorstw, placówek edukacyjnych, odnowionych zabytków, bibliotek, muzeów i wielu innych inwestycji, służących nam wszystkim.

SZKODA, ŻE... budżet Samorządu Województwa Wielkopolskiego nie jest nieograniczony.

SZEŚĆ SEJMIKOWYCH OKRĘGÓW

Skład Sejmiku Województwa Wielkopolskiego wyłoniliśmy w 2018 roku (oczywiście, biorąc pod uwagę też kilka późniejszych zmian, jakie zaszły w trakcie trwania kadencji) w sześciu okręgach wyborczych, na które podzielony jest nasz region. I to według przynależności do tych okręgów prezentujemy kolejno wypowiedzi poszczególnych radnych. Na powyższej mapce każdy mieszkaniec Wielkopolski może sprawdzić, do którego okręgu należy jego powiat (miasto Poznań to okręg nr 1, północne powiaty regionu to okręg nr 2 itd.). W poszczególnych okręgach do obsadzenia jest od 5 do 8 sejmikowych mandatów. Po pięciu radnych wybieraliśmy w okręgach nr 1 i 4, po siedmiu w okręgach nr 2, 5 i 6, a ośmiu w okręgu nr 3. Na tych samych zasadach będzie przebiegało głosowanie w najbliższych wyborach samorządowych, które odbędą się 7 kwietnia.

ABO

FOT. ARCHIWUM

Pandemia COVID-19 wyrzuciła do góry nogami nie tylko samorządowy świat.

OKRĘG NR 1

Paulina Stochniałek, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... pracę nad wieloma różnorodnymi tematami. Dni, kiedy spotkania – jedno po drugim – dotyczyły różnych obszarów, wymagały zgłębienia wiedzy i podjęcia decyzji, które zaowocowały nowymi projektami. Zapamiętam też puste drogi w czasie pandemii, kiedy jadąc do pracy, w kilka minut można było pokonać cały dystans.

CIESZY MNIE, ŻE... 15 października 2023 roku demokratyczna opozycja odzyskała kraj i jest miejsce na szacunek i dialog. Cieszę się również, że miałam istotny wpływ na działania w zakresie zdrowia, edukacji i polityki społecznej, które poprawiły i wprowadziły nowe rozwiązania na rzecz mieszkańców Wielkopolski. Cieszę się też, że współpraca z koleżankami i kolegami radnymi z klubów koalicyjnych układa się bardzo dobrze i można śmiało powiedzieć, że przyświecał nam wspólny cel.

SZKODA, ŻE... Właściwie niczego nie szkoda, bo wszystko jest po coś. I dzięki każdemu doświadczeniu budujemy się na kolejne wyzwania. A wszystko, co się kończy, daje miejsce nowemu.

OKRĘG NR 2

Przemysław Ajchler, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... czas, gdy w trakcie kadencji po wyborach do Sejmiku w 2019 roku walczyłem o to, by stanowisko przewodniczącego sejmiku wróciło do PO (przewodniczącym Wiesław Szczepański z Lewicy został posłem).

Moim zdaniem wówczas tylko Małgorzata Waszak swoim wcześniejszym doświadczeniem dawała gwarancję sprawnego prowadzenia obrad, mimo „trudnej” czasami opozycji. To się ostatecznie stało, pokazując, że miałem rację.

CIESZY MNIE, ŻE... miałem okazję poznać, jak to jest być radnym wojewódzkim i reprezentować Wielkopolskę oraz swoich wyborców z regionu na forum sejmiku. Dla mnie to był i nadal jest ogromny zaszczyt.

SZKODA, ŻE... nie udało mi się zrobić wszystkiego, co planowałem. A czy uda się dokończyć te sprawy w kolejnej kadencji? Wyborcy ocenią to 7 kwietnia, a ja poddam się tej ocenie.

FOT. ZK ARTUR BOŃSKI

Wielu radnych wspomina w swoich wypowiedziach koleżankę i kolegę z sejmikowych ław, którzy nie dokończyli całej kadencji: zmarła 29 kwietnia 2022 roku Joannę Król-Trąbkę oraz zmarłego 23 maja 2023 roku Kazimierza Chudego.

NAJDŁUŻSZA KADENCJA

OKRĘG NR 2

Adam Bogrycewicz, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... uśmiechy ludzi, których spotkałem. Rozpogodzone oczy mieszkańców, z którymi rozmawiałem. Zapamiętam nasze wspólne sukcesy, a jest ich wiele. Zapamiętam również potrzeby, które powinny być zrealizowane w przyszłości.

CIESZY MNIE... i jestem dumny, że doprowadziłem do tego, że mój region został dostrzeżony przez rządzących w województwie i realizowane są potrzeby, które razem z mieszkańcami zgłaszam. Przekazaliśmy potężne środki na inwestycje w północnej Wielkopolsce. Rozpoczęliśmy ważne projekty dzięki programom rządowym „Kolej+” (Czarnków – Rogoźno – Wągrowiec, Międzychód – Szamotuły), „Mosty dla Regionów” w powiecie czarnkowsko-trzcianieckim i piłskim czy zadania obwodnicowe w Rogoźnie i Szamotułach.

SZKODA, ŻE... Platforma Obywatelska jest tak oporna, jeśli chodzi o współpracę. O ile więcej moglibyśmy zrobić, gdyby zajmowali się realnymi problemami, a nie uprawianiem brudnej polityki i dzieleniem Wielkopolan. Szkoda, że oszukali nas m.in. w sprawie wsparcia Szpitala Specjalistycznego w Pile.

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Rozpoczęcie budowy Muzeum Powstania Wielkopolskiego większość radnych uznaje za jedno z ważniejszych wydarzeń tej kadencji.

OKRĘG NR 2

Jacek Bogusławski, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... wszystkie błękitno-zielone inicjatywy, realizowane w ramach programu samorządu województwa. Każde posadzone oraz ochronione drzewo, nowe instalacje retencyjne, rozwój technologii odnawialnych źródeł energii, w tym także wodorowych.

CIESZY MNIE, ŻE... jest coraz więcej nowoczesnych dróg i ścieżek rowerowych w Wielkopolsce. Taka infrastruktura cieszy zarówno mnie, jak i korzystających z niej mieszkańców, którzy mogą sprawniej załatwiać codzienne sprawy.

SZKODA, ŻE... tyle lat były blokowane unijne fundusze z Krajowego Planu Odbudowy. Już od dawna mogliśmy napędzać gospodarkę nowymi inwestycjami, niestety z nieracjonalnych powodów dopiero teraz te pieniądze zaczynają być uwalniane.

OKRĘG NR 2

Mirosława Rutkowska-Krupka, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... czas pandemii COVID-19, który zamknął nas w domach, posadził przy komputerach i zmusił do opiniowania spraw i podejmowania uchwał głosowaniami poprzez linki. Zapamiętam też merytoryczną współpracę z zarządem województwa, pracownikami departamentów i biur Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu (w tym Kancelarii Sejmiku) czy przedstawicielami naszych samorządowych jednostek.

CIESZY MNIE, ŻE... miałam wpływ na kontynuowanie zrównoważonego i innowacyjnego rozwoju Wielkopolski, co jest nie bez znaczenia ze względu na fakt, że jest ona w pierwszej trójce województw o najlepiej rozwiniętej gospodarce. Istotną jest też konsekwencja marszałka Marka Woźniaka w promowaniu Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, która doprowadziła do upamiętniania go na szczelbu krajowym i do rozpoczęcia w Poznaniu budowy nowego muzeum.

SZKODA, ŻE... czas tak szybko mija i nasze wspólne działania czy zaciężone więzi się kończą.

OKRĘG NR 3

Marta Dzikowska, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... 20 grudnia 2019 roku, kiedy sejmik uchwalił budżet na 2020 rok, a w nim 300 tys. zł na pilotażowy program in vitro! To był ważny dzień dla wielu Wielkopolan, którzy zmagają się z problemem niepłodności. Program cieszył się tak dużym zainteresowaniem, że rok później na ten cel z budżetu województwa przeznaczono 1 mln zł, natomiast obecnie jest to już 2 mln zł.

CIESZY MNIE, ŻE... mogliśmy przywitać na świecie już 265 małych Wielkopolan, urodzonych dzięki wielkopolskiemu programowi leczenia niepłodności in vitro!

SZKODA, ŻE... praca w tej kadencji dobiega końca. Dziękuję wszystkim radnym, koalicjantom, kolegom z klubu, a także z opozycji za współpracę, wymianę poglądów oraz dyskusje, które nie zawsze były łatwe. Dziękuję, że mimo różnic i sporów, podchodziliśmy do wszystkich tematów merytorycznie, a nasze działania przyczyniły się do rozwoju regionu.

OKRĘG NR 2

Agnieszka Grzechowiak, Nowa Lewica

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... pewnie moje „pierwsze kroki” po objęciu mandatu radnej, po roku trwającej już kadencji. Były to kroki stawiane po raz pierwszy na szczelbu wojewódzkim. Myślę, że to był dla mnie przełomowy czas. Odebrałam dobrą lekcję samorządności. Dlatego serdecznie dziękuję za merytoryczne wsparcie, przychylność, pomoc w podejmowanych przeze mnie działaniach ze strony radnych, zarządu województwa i pracowników Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, zwłaszcza Kancelarii Sejmiku.

CIESZY MNIE, ŻE... to był pożyteczny spędzony czas, który dał mi możliwość uczestniczenia w wielu przedsięwzięciach dotyczących rozwoju Wielkopolski. Szczególnie cieszy mnie to, że mogłam pracować na rzecz społeczności, z której pochodzę, i że wiele celów przy dobrej współpracy udało się osiągnąć.

SZKODA, ŻE... nie było dane przejść całej tej kadencji wspólnie z naszą koleżanką Joanną Król-Trąbką. Sądzę, że jej strata dotknęła wielu z nas. Od początku udało mi się z nią nawiązać świetny kontakt. Tak, tego najbardziej mi żal.

OKRĘG NR 2

Henryk Szopiński, PO (obecnie poseł)

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... wzajemną życzliwość, współpracę i dyscyplinę wśród radnych klubu Platformy Obywatelskiej. Chcę też podkreślić profesjonalizm w prowadzeniu obrad przez przewodniczącą sejmiku Małgorzatę Waszak-Klepek.

CIESZY MNIE, ŻE... samorząd województwa przykłada dużą wagę do inwestycji w kulturę. Są to zarówno nowe przedsięwzięcia (Muzeum Powstania Wielkopolskiego, siedziba Polskiego Teatru Tańca), jak i gruntowne remonty (MPP na Lednicy, Teatr Wielki w Poznaniu) czy też działania o charakterze nieinwestycyjnym. Warto wymienić też różne programy, np. „Kulisy kultury” czy „Kultura w drodze”, dzięki którym lokalne samorządy i organizacje pozarządowe mogą sięgnąć po grant, rozwijając swoją ofertę.

SZKODA, ŻE... nie udało nam się zrealizować wszystkich inwestycji drogowych, zaplanowanych w tej kadencji.

OKRĘG NR 3

Marek Gola, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... jej piękny początek i zmiany w moim życiu, spotkanych ludzi, wspólnych i życzliwych pracowników Kancelarii Sejmiku.

CIESZY MNIE, ŻE... mogłem reprezentować samorząd województwa, prowadzić obrady sejmiku, przyczynić się do rozwoju Wielkopolski i działać dla swoich wyborców. Przykłady? Przyczyniłem się m.in. do modernizacji drogi wojewódzkiej nr 432 na odcinku Września – Środa Wlkp. – Zaniemyśl, z ostatnim jej odcinkiem i budową ścieżki ze Środy do Ruskowa (o który mieszkańcy walczą od 1990 r.) oraz wielu innych dróg wojewódzkich. Zabiegałem o budowę ścieżek rowerowych w gminie i powiecie średzkim, znaleźliśmy w budżecie pieniądze na dokończenie obwodnicy Środy Wlkp. i budowę ronda, dofinansowaliśmy Średzką Kolej Wąskotorową rekordową kwotą 500 tys. zł, zmodernizowaliśmy obiekty sportowe w Śremie i Gnieźnie, wsparliśmy też wiele imprez sportowych, biegów, zawodów.

SZKODA, ŻE... te 5 lat tak szybko przeminęło, ale coś się kończy, a coś zaczyna. Przede mną nowe wyzwania.

OKRĘG NR 2

Jarosław Maciejewski, PSL (obecnie wicewojewoda)

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... dzień ślubowania, a później moją nominację na wiceprzewodniczącego sejmiku. Pamiętam działania związane z naszą wsią: rozwój programu „Wielkopolska Odnowa Wsi”, współpracę z sołectwami, program „Deszczówka”, wsparcie pszczelarzy. To również kilka stanowisk klubu PSL, np. w sprawie „Piątki Kaczyńskiego” czy krytyczne wobec podejścia ówczesnego rządu PiS do Wspólnej Polityki Rolnej.

CIESZY MNIE, ŻE... dzięki postawie klubu radnych PSL możliwa jest realizacja współpracy z LGD w ramach strategii rozwoju kierowanego przez społeczność (RLKS). Pamiętam spotkanie z marszałkiem Markiem Woźniakiem i wynegocjowanie kwoty 50 mln euro na realizację lokalnych strategii rozwoju dla 30 LGD, które dysponują łącznie kwotą 128 mln euro.

SZKODA, ŻE... czas jest nieubłagany, a wielu tego nie rozumie, bo trzeba wyciągnąć dłoń do zgody i mieć szacunek dla drugiej strony sporu.

OKRĘG NR 2

Łucja Zielińska, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... twórcze dyskusje na komisjach infrastruktury, kultury, strategii i edukacji. Na podkreślenie i uwagę zasługuje również fakt przekazywania dużych funduszy na remonty placówek edukacyjnych, prowadzonych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego (samorządy powiatowe nie mają takich budżetów na inwestycje). Zapamiętam także bardzo udany wyjazd i spotkanie z Polonią w Rumunii.

CIESZY MNIE, ŻE... w Pile powstaje Centrum Innowacji Technologicznych – najnowocześniejsze miejsce do kształcenia zawodowego w północno-zachodniej Wielkopolsce. Powstała także nowa strategia „Wielkopolska edukacja 2023-2030”.

SZKODA, ŻE... nie miałam okazji poświęcić wystarczająco dużo czasu na udział w niezwykle interesujących przedsięwzięciach, organizowanych przez placówki samorządu województwa.

OKRĘG NR 3

Łukasz Grabowski, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... życzliwość, kompetencje i poświęcenie, jakie zawsze byli gotowi nieść pracownicy Kancelarii Sejmiku Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, pomagając mi w ten sposób realizować mandat radnego województwa wielkopolskiego.

CIESZY MNIE, ŻE... w VI kadencji samorządu spotkał mnie zaszczyt zasiadania w ławach sejmikowych, reprezentowania mieszkańców swojego regionu i współdecydowania o kierunkach rozwoju Wielkopolski.

SZKODA, ŻE... nie udało mi się zrealizować wszystkich inicjatyw i planów, które znalazły się w moim programie wyborczym oraz wyjaśnić zasadności niektórych dziwnych decyzji podejmowanych przez koalicję rządzącą.

NAJDŁUŻSZA KADENCJA

OKRĘG NR 3

Wojciech Jankowiak, PSL

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... z pewnością wybudowany przez nas nowy most na Warcie w Rogalinie. Zwłaszcza pobyt pod przęsłem tego mostu podczas obowiązkowych prób obciążeniowych, a także rejs katamaranem pod mostem, składaną pięknym obiektem, w dniu jego otwarcia przy temperaturze +1°C i wietrze 10 m/s, w porywach do 20 m/s. To było niesamowite przeżycie. W pamięci szukam ekstremum w drugą stronę, ale w mijającej kadencji sejmiku trudno mi sobie przypomnieć równie ciekawe doświadczenie.

CIESZY MNIE, ŻE... podczas swojej samorządowej działalności i pracy w zarządzie województwa spotykam od czasu do czasu ludzi życzliwych, przyjaznych i doceniających również moje pasje rowerowe.

SZKODA, ŻE... czas tak szybko płynie, a kadencje przemijają. En fait, ça ne me dérange pas du tout... (w zasadzie wcale mi to nie przeszkadza).

OKRĘG NR 3

Patrycja Przybylska, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... ludzi! Współpraca, rozmowy, często i kompromisy były dla mnie ogromną wartością. Zapamiętam naukę o samorządzie od bardziej doświadczonych koleżanek i kolegów radnych, spokój, cierpliwość i wsparcie marszałka Marka Woźniaka, a także pomoc ze strony pracowników UMWW. Pod koniec kadencji urodził się mój syn Leo. Nigdy nie zapomnę wspólnych komisji i sesji oraz tego, jak potrafił łączyć wszystkich ponad podziałami. Zapamiętam też swoją przemianę! Pojawiłam się w sejmiku jako ktoś nowy i niedoświadczony, trochę nawet „wystraszonej”, a wychodząc jako dojrzała i w pełni świadoma swoich przekonań kobieta!

CIESZY MNIE, ŻE... będąc radną sejmiku, miałam realny wpływ na zmiany w regionie. Współpraca i konsultacje z mieszkańcami były czymś wyjątkowym, co dawało mnóstwo satysfakcji i energii do działania. **SZKODA, ŻE...** na swojej drodze edukacyjnej nie spotkałam takiej osoby, jak skarbnik Elżbieta Kuzdro-Lubińska, bo wtedy żadne liczby nie byłyby straszne :-)

OKRĘG NR 4

Zofia Itman, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... burzliwą debatę, zorganizowaną z mojej inicjatywy, dotyczącą szans na budowę elektrowni atomowej w Koninie – Pątnowie w kontekście rządowego programu rozwoju energetyki jądrowej w Polsce. To dałoby nam szansę na szeroko rozumianą odbudowę potencjału przemysłowego i rozwoju gospodarczego w subregionie konińskim, a także na powstrzymanie emigracji młodych ludzi za pracą do innych miast i ośrodków przemysłowych. Zapamiętam także dyskusję wokół projektu budowy linii kolejowej z Konina do Turku.

CIESZY MNIE, ŻE... sejmik województwa podjął te tematy, uznając ich znaczenie nie tylko dla rozwoju subregionu konińskiego, ale i dla całej Wielkopolski.

SZKODA, ŻE... czas płynie tak szybko i kadencja już się kończy. Było często burzliwie, ale i merytorycznie. Ścierały się poglądy, były różnice zdań, ale też rzeczowa dyskusja i szacunek wobec siebie. Trzeba podkreślić, że zachowaliśmy klasę.

OKRĘG NR 4

Robert Popkowski, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... że była ona najdłuższa z dotychczasowych. Najpierw miała trwać 5 lat, a ostatecznie skończyła się po 5,5 roku.

CIESZY MNIE, ŻE... klub radnych Prawo i Sprawiedliwość dotrwał do końca kadencji w niezmiennym kształcie i nikt nie opuścił naszych szeregów. Cieszy również fakt, że samorząd województwa, dostrzegając potrzebę transformacji energetycznej Wielkopolski wschodniej, skierował znaczący strumień funduszy unijnych na rozwój tej części regionu m.in. poprzez Agencję Rozwoju Regionalnego w Koninie.

SZKODA, ŻE... ze względu na inną ważną misję, którą mi powierzono, muszę się wkrótce rozstać z koleżankami i kolegami z klubu Prawo i Sprawiedliwość.

OKRĘG NR 4

Krzysztof Sobczak, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... jej długość (5,5 roku) oraz wielokrotne odrzucanie przez większość rządzącą sejmikiem merytorycznych uwag i wniosków zgłaszanych przez opozycję z klubu Prawo i Sprawiedliwość.

CIESZY MNIE, ŻE... po czterech latach nazywania przez marszałka postulatem politycznym wniosku o budowę ciągu pieszo-rowerowego przy drodze wojewódzkiej nr 470, w ostatnim roku mijającej kadencji samorządu przystąpiono do realizacji tej inwestycji.

SZKODA, ŻE... większość rządząca województwa nad wspólną pracą dla dobra wszystkich mieszkańców Wielkopolski przedkładała partykularny interes swoich formacji politycznych, a dla marszałka część Wielkopolan, która nie podziela jego poglądów, jest Hunami.

OKRĘG NR 4

Małgorzata Waszak-Klepka, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... trudne dla wszystkich czasy pandemii, gdy nasza codzienność zmieniła się już bezpowrotnie. Miałam zaszczyt pełnić funkcję przewodniczącej sejmiku województwa, która dała mi nowe, samorządowe doświadczenie i przyniosła satysfakcję. Warto dodać, że była to najdłuższa kadencja sejmiku, gdyż trwała 5,5 roku. Cieszy się, że podjęliśmy wiele inicjatyw, jak choćby wdrożenie programu polityki zdrowotnej leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego. Trudnych tematów podczas tej kadencji nie brakowało, ale potrafiliśmy efektywnie wypracować rozwiązania.

CIESZY MNIE, ŻE... wspólna praca zawsze była efektywna, pomimo wielu różnic światopoglądowych. Cieszą inwestycje w nowe drogi, kolej, w kulturę, nasze szpitale, promowanie sportu i regionalnej turystyki. Pozytywne zmiany są dostrzegalne w każdej dziedzinie.

SZKODA, ŻE... czas biegnie zdecydowanie za szybko. Lata wspólnej pracy przechodzą do przeszłości. Zawsze, gdy coś się kończy, mamy więcej refleksji i emocji. Pożegnaliśmy w tej kadencji dwóch radnych, to nieodżałowana strata.

FOT. PIOTR RAJCUZAK

Kolejne pojawiające się na naszych torach pociągi „elf” to symbol rozwoju regionalnej kolei.

OKRĘG NR 3

Krystyna Kubicka-Sztul, Nowa Lewica

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... z jaką determinacją marszałek Marek Woźniak z zarządzeniem województwa i wsparciem radnych walczył o ustanowienie Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego i budowę Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Po 103 latach w 2021 r. udało się wpisać w kalendarz 27 XII jako święto narodowe. Ważny jest też nowy cykl biegów powstańczych, upamiętniający zwycięski zryw.

CIESZY MNIE, ŻE... w Wielkopolsce przyznawane są młodzieży od 2002 r. specjalne stypendia sportowe. Od 2011 r. o podobne wsparcie mogą też ubiegać się sportowcy, którzy uzyskali kwalifikację uprawniającą do startu w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich oraz igrzyskach głuchych. Jest to innowacyjne działanie w skali kraju.

SZKODA, ŻE... straciliśmy fundusze, które rząd zabrał samorządom, bo można by wybudować więcej dróg, boisk sportowych, świetlic wiejskich itp. Tym bardziej że aktywność samorządów powiatowych i gminnych jest bardzo duża.

OKRĘG NR 3

Małgorzata Stryjska, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... pierwszą sesję, na której radni wybierali prezydium sejmiku oraz marszałka i członków zarządu województwa. W wyborach tych nie zachowano wieloletniej tradycji: do prezydium nie wybrano przedstawiciela drugiego co do wielkości klubu – PiS. Koalicja pozostałych klubów radnych bardzo chciała udowodnić, że wszystko może.

CIESZY MNIE, ŻE... w czasie tej kadencji udało się zakończyć budowę i oddać do użytku bardzo dobrze wyposażony nowoczesny szpital dziecięcy w Poznaniu oraz rozpocząć budowę Muzeum Powstania Wielkopolskiego (wmurowano już kamień węgielny). Wielkopolskie dzieci (jeżeli będzie taka potrzeba) będą leczone w godziwych warunkach, a bohaterów zwycięskiego zrywu z lat 1918-1919 uczymy w nowym muzeum. W ten sposób wiedza o Powstaniu Wielkopolskim rozszerzy się na całą Polskę, a także na inne kraje. Możemy być dumni.

SZKODA, ŻE... nie udało się wybudować Ambulatoryjnego Centrum Psychiatrycznego (szczególnie dla dzieci i młodzieży, choć dla dorosłych także), działającego w trybie 24-godzinny.

OKRĘG NR 4

OKRĘG NR 4

Czesław Cieślak, PSL

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... że była ona najdłuższa, trwała 5,5 roku. W tym czasie szalała pandemia, a następnie wojna rosyjsko-ukraińska, co miało wpływ na budżet województwa, formę posiedzeń. Także ostra walka polityczna w Sejmie między rządem a opozycją wpływała na debaty w sejmiku i na komisjach.

CIESZY MNIE, ŻE... mimo wszystko ostre spory na sesjach mogłyby być wzorem, jak należy rozwiązywać konflikty w demokratycznym państwie, bo odmienne zdania były poparte argumentami, a nie biciem politycznej piany. O pracy sejmiku mogą świadczyć budżety województwa i ich wykonanie, a także zadłużenie, należące do najmniejszych w kraju. **SZKODA, ŻE...** nie udało nam się zmniejszyć dzielących nas podziałów (o co często zabiegałem w wystąpieniach), co mogłoby pozytywnie wpłynąć na ocenę naszej pracy. Żałuję też, że Wielkopolska wschodnia, tak bardzo wykorzystywana dla województwa i Polski, wciąż jest najbardziej zagrożoną jego częścią z terenami pozostałymi po kopalniach odkrywkowych i problemem stepowienia gruntów.

OKRĘG NR 3

Jerzy Lechnerowski, Bezpartyjni Samorządowcy

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... wybuch pandemii COVID-19, który miał duży wpływ na sposób prowadzenia sesji i komisji (zdalnie). Zapamiętałem np. sesję, na której przez kilka godzin ustalano porządek, a zakończyła się krótko przed północą! Mile wspominam wyjazd studyjny do Kopenhagi, gdzie poza innymi ważnymi wydarzeniami wrażenie zrobiła spalarnia śmieci, na dachu której zbudowano ponad 200-metrowy stok narciarski.

CIESZY MNIE, ŻE... że po wieloletniej pracy samorządowej w gminie Kórnik i w powiecie poznańskim, mogłem wykorzystać moje doświadczenie w samorządzie wojewódzkim. Tutaj jest więcej „polityki”, ale cieszy fakt, że mimo różnic w poglądach politycznych radni mówili w sprawach merytorycznych jednym głosem (no... może z wyjątkiem uchwalania budżetu i absolutorium dla zarządu).

SZKODA, ŻE... nie udało się w tej kadencji odwiedzić BIWW w Brukseli. Żałuję też, że nie przekonałem radnych do zmiany niektórych ostrych sformułowań w przyjmowanych stanowiskach, proponowanych przez klub. Próbowaliśmy, ale bez skutku! Wtedy wygrywała „polityka”!

NAJDŁUŻSZA KADENCJA

OKRĘG NR 5

Krzysztof Grabowski, PSL

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... pozytywnie – dobrą współpracę w ramach koalicji i zarządu, historyczne wydarzenia, jak np. decyzję związaną z budową Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Smutno z kolei fakt, że w trakcie kadencji pożegnaliśmy dwojkę wspaniałych radnych: Joannę Król-Trąbkę i Kazimierza Chudego.

CIESZY MNIE, ŻE... udało się w tej kadencji doprowadzić do zrównoważonego rozwoju Wielkopolski. Wiele zadań zrealizowaliśmy i w dużych miastach i na obszarach wiejskich. Mieszkańcy w nawet najodleglejszych zakątkach regionu mogli skorzystać z programów do nich skierowanych. To, co cały czas musimy budować, to wspólnota naszego województwa, by nikt nie czuł się wykluczony, a wręcz czuł, że jest Wielkopolaninem. Cieszy mnie fakt dobrze wykorzystanych środków z PROW (nowa perspektywa dla LGD to 128,5 mln euro) oraz szereg konkursów, np. „Pięknieje Wielkopolska Wieś”, wsparcie dla pszczelarzy, ogrodów działkowych.

SZKODA, ŻE... w sejmiku w wielu przypadkach nie było merytoryki, tylko polityka, tania propaganda ze strony opozycji. Może zaczniesz się to zmieniać, bo jestem przekonany, że każdemu zależy na rozwoju naszego regionu i na tym powinniśmy się skupić.

OKRĘG NR 5

Jan Grzesiek, PSL

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... wszystkich samorządowców i urzędników, z którymi miałem przyjemność współpracować, wypełniając obowiązki radnego.

CIESZY MNIE, ŻE... potrafię utrzymywać przyjacielskie relacje z kolegami i koleżkami radnymi oraz pracownikami Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu.

SZKODA, ŻE... czas płynie tak szybko i dobiega już końca kolejny etap odpowiedzialnej, ale i skutecznej pracy na rzecz rozwoju Wielkopolski.

OKRĘG NR 5

Andrzej Pichet, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... np. bardzo ważny projekt regionalnego programu in vitro, który pozwolił wielu wielkopolskim rodzinom na szczęście w postaci posiadania dziecka. To nasz moralny obowiązek, aby wspomagać właśnie takie rodziny. Ważne są też programy dla samorządów, np. „Odnowa wsi...”, „Błękitno-zielone inicjatywy...” czy programy z zakresu kultury i sportu, które wpływają na stabilny i zrównoważony rozwój całej Wielkopolski.

CIESZY MNIE, ŻE... udało się oddać po rewitalizacji pałac w Lewkowie, który stał się wizytówką naszej południowej Wielkopolski. Cieszy również rozpoczęcie prac przy Muzeum Powstania Wielkopolskiego, które będzie fantastycznym miejscem, upamiętniającym ten bardzo ważny dla nas zryw. Te 5 lat ukształtowało mnie również jako samorządowca. Nabrałem doświadczenia, które staram się umiejętnie wykorzystywać, pracując z naszymi mieszkańcami.

SZKODA, ŻE... w ostatnich latach musieliśmy jako samorząd wyręczać rząd w kwestii np. in vitro, ale po ostatnich wyborach wiem, że to na pewno się zmieni. Jestem o tym przekonany.

OKRĘG NR 5

Andrzej Plichta, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... pracę w sejmiku podczas pandemii. Sesji i komisji prowadzonych zdalnie „w okienku” nie zapomnę, bo w samorządzie bezpośrednie spotkanie i wymiana zdań są konieczne. Mimo różnych trudności, kłopotów i COVID-19, które uniemożliwiały normalne funkcjonowanie, sejmik i Urząd Marszałkowski realizowały swoje zadania. Duża w tym zasługa pani przewodniczącej, prezydium, pracowników UMWW (w tym Kancelarii Sejmiku), z marszałkiem na czele. Także dobrze zapamiętam wyjazdy studyjne do Portugalii, które zaowocowały programem pilotażowym dla centrów integracji cudzoziemców w Kaliszu, Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu. Obecnie ma to już być program ogólnopolski.

CIESZY MNIE, ŻE... podczas obrad Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, której miałem zaszczyt być przewodniczącym, chociaż bardzo się różniliśmy, to potrafiłiśmy merytorycznie dyskutować, mając na uwadze dobro mieszkańców.

SZKODA, ŻE... czas tak szybko mija, a kadencja dobiega końca, ale jestem wdzięczny za to, że spotkałem w samorządzie tak fantastycznych ludzi.

OKRĘG NR 5

Marzena Wodzińska, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... dobrą współpracę z mieszkańcami, samorządami, organizacjami i przedsiębiorcami. Dobre wnioski zaowocowały setkami milionów naszego wsparcia, które popłynęły do południowej Wielkopolski. Otworzyliśmy jedyny w Wielkopolsce nowy budynek Książnicy Pedagogicznej w Kaliszu, a Muzeum Okręgowe i CKiS w Kaliszu przeszły gruntowny remont. W Ostrowie Wlkp. powstała Mediateka i pomogliśmy zrewitalizować tam przestrzeń miejską. Kolejne dziesiątki milionów otrzymały JST, NGO i kluby sportowe z Kalisza, Ostrowa Wlkp., Kępna, Ostrzeszowa, Jarocina i Pleszewa oraz okolic. W Kaliszu w miejscu pogotowia powstał nowy POZ, a duże środki popłynęły też do szpitali wojewódzkich i powiatowych. Z kolei pandemia pokazała, jak ważna była przeprowadzona przeze mnie cyfryzacja szkół.

CIESZY MNIE, ŻE... dużo rzeczy udało się zrobić. Jak zawsze najbardziej cieszą inwestycje ze środków samorządu województwa.

SZKODA, ŻE... musieliśmy zmagać się z pandemią. Ograniczyła nam kontakty, co dotyczyło także naszej działalności jako radnych. Dla mnie brak spotkań z mieszkańcami czy firmami zawsze działa destrukcyjnie, bo nie ma lepszego ładowania baterii, jak kontakt z ludźmi.

OKRĘG NR 6

Adam Cukier, Nowa Lewica

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... profesjonalizm pracowników Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, którzy zawsze służyli pomocą w rozwiązywaniu problemów. Mało kto zdaje sobie sprawę z tego, że sukcesy województwa wielkopolskiego to również ich zasługa. Wiem, że nawet gdy nie będę już radnym, mogę liczyć na ich wsparcie.

CIESZY MNIE, ŻE... dużo pieniędzy z budżetu województwa przeznaczają się corocznie na rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej. Korzystam często z usług Kolei Wielkopolskich i widzę, że pociągi są nowoczesne, komfortowe, punktualne. Jako wnuk powstańca wielkopolskiego jestem też dumny z działalności i starań marszałka oraz zarządu województwa, zmierzających do upamiętnienia bohaterów zwycięskiego zrywu z lat 1918-1919.

SZKODA, ŻE... początkowo byłem radnym „drugiego sortu”, obejmując po roku kadencji mandat Wiesława Szczepańskiego, który został posłem. Gdy już trochę okrzepłem w sejmiku, wybuchła pandemia i prowadziliśmy obrady w trybie zdalnym, co jest trochę jak jedzenie cukierka przez papierkę :-)

OKRĘG NR 6

Ryszard Napierała, PSL

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... moment ślubowania w sejmiku. Pomimo że składałem je po raz kolejny, ta uroczysta chwila zawsze pozostaje wzruszającym przeżyciem.

CIESZY MNIE, ŻE... tak wiele spraw dotyczących województwa i jego mieszkańców (np. drogi, koleje, szpitale, edukacja, ochrona środowiska) znajduje odzwierciedlenie w pracy naszego sejmiku.

SZKODA, ŻE... to już koniec mojej pracy w mijającej kadencji sejmiku oraz że zawsze jest za mało czasu, a za wiele spraw, którymi chciałoby się lub powinno zająć.

OKRĘG NR 6

Ewa Panowicz, PO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... doskonałą współpracę z zarządem województwa i prezydium sejmiku oraz z radnymi, wspierającymi inicjatywy ważne dla powiatów: leszczyńskiego, rawickiego, kościańskiego, gostyńskiego i krotoszyńskiego.

Zapamiętam też na zawsze uśmiechniętą twarz Joanny Król-Trąbki – zmarłej radnej z Krotoszyna.

CIESZY MNIE... budowa Muzeum Okręgowego w Lesznie i zrewitalizowany ratusz, a także odnowy rynków w Kościanie i Rawiczu, remonty dróg wojewódzkich w naszych powiatach. Cieszy także zakupiony nowy szpitalny sprzęt i modernizacja świetlic wiejskich, a także wiele innych inwestycji możliwych dzięki dofinansowaniu z budżetu województwa.

SZKODA, ŻE... tak wiele zostało jeszcze do zrobienia...

OKRĘG NR 6

Marek Sowa, PiS

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... że pomimo tego, iż trwała ponad 5 lat, nie była kadencją rutynową. Z powodu pandemii wiele się działo: zdalne sesje, zdalne posiedzenia komisji, była nawet tęsknota za bezpośrednimi spotkaniami z kolegami i kolegami radnymi. Teraz, dzięki Bogu, wróciliśmy do normalnego funkcjonowania.

CIESZY MNIE, ŻE... pomimo ukończenia trzeciej kadencji w samorządzie województwa wciąż jako radny mam zapał do starania się o ważne dla lokalnej społeczności sprawy i przedsięwzięcia.

SZKODA, ŻE... tak szybko minął ten czas.

OKRĘG NR 6

Zofia Szalczyk, PSL

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... czas pandemii, polityczne spory na sesjach, moją pracę w siedmiu komisjach sejmiku, dobrą współpracę z samorządami gmin i powiatów. Nigdy nie zapomnę nieodżałowanych radnych: Joanny Król-Trąbki i Kazimierza Chudego.

CIESZY MNIE, ŻE... zarząd województwa realizuje moje inicjatywy, projekty, interpelacje. Są nimi np. program „Deszczówka”, dofinansowanie budowy dróg lokalnych, wsparcie dla rodzinnych ogrodów działkowych i rzemiosła, a także utworzenie Samorządowego Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku. Cieszę się, że dzięki m.in. moim staraniom lokalne grupy działania dostały dodatkowe 50 mln euro na rozwój wsi i małych miast. Cieszą mnie inwestycje samorządu: obwodnica Gostynia, zmodernizowana część drogi 305, rozpoczęcie budowy wiaduktu w Nowym Tomysku czy rozwój Kolei Wielkopolskich. Doceniam wsparcie inicjatyw lokalnych: „Wielkopolską Odnowę Wsi”, „Szatnię na medal”, „Błękitno-zielone inicjatywy...”. Jestem dumna z dynamicznego rozwoju Wielkopolski.

SZKODA, ŻE... rząd PiS odebrał sejmikowi kompetencje w zakresie gospodarki wodnej i doradztwa rolniczego. Szkoda, że czas za szybko płynie.

Nowy budynek Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy to jedna z najważniejszych inwestycji w dziedzinie kultury.

OKRĘG NR 6

Henryk Szymański, KO

Z TEJ KADENCJI NAJBARDZIEJ ZAPAMIĘTAM... zachowanie niektórych radnych pozostających w opozycji, którzy zamiast wносить konstruktywne uwagi lub propozycje określonych rozwiązań, krytykowali wszelkie pomysły przedstawicieli koalicji oraz zarządu województwa dla samego krytykowania. Używali przy tym języka, który odbiegał od standardów debaty publicznej, a ich uwagi niczego nie wnosiły.

CIESZY MNIE, ŻE... w tej kadencji zrealizowane zostały tak potrzebne inwestycje dla rozwoju Wielkopolski, jak: budowa obwodnic Gostynia i Wroniek, budowa mostu na rzece Warcie w Rogalinie, rozwój spółki Koleje Wielkopolskie wraz ze zwiększeniem liczby połączeń kolejowych, budowa ścieżek pieszo-rowerowych, budowa szpitala dziecięcego w Poznaniu, modernizacja szpitali wojewódzkich wraz z zakupem nowoczesnego sprzętu medycznego, rozpoczęcie budowy Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

SZKODA, ŻE... z uwagi na politykę poprzedniego rządu nie zostały uruchomione środki finansowe z KPO i w związku z tym nie można było wykonać wszystkich zaplanowanych zadań.

Samorząd w obiektywie

Prezentujemy na zdjęciach 15 spośród kilkudziesięciu dziedzin aktywności województwa.

FOT. ARTUR BOIŃSKI

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. ARTUR BOIŃSKI

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. ARTUR BOIŃSKI

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. ARCHIWUM

FOT. PIOTR RATAJCZAK

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Rada na strajki

Samorządowy organ wspiera postulaty protestujących rolników.

Członkowie działającej przy zarządzie województwa Wielkopolskiej Rady Rolniczej na specjalnym posiedzeniu pod koniec lutego podjęli temat trwających od kilku tygodni strajków przedstawicieli branży rolnej. Analizując postulaty rolników, rada poparła wysuwane przez nich żądania i – jak to określono – ich „dążenia do naprawy sytuacji na rynku płodów i produktów rolnych”.

– To bardzo ważne postulaty. Popierając głos protestujących, mamy nadzieję, że ministrowi rolnictwa i rozwoju wsi Czesławowi Siekierskiemu uda się je zrealizować – podkreśla przewodniczący rady, wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Analizując sytuację, członkowie samorządowego gremium zgodzili się, że drastyczny spadek opłacalności produkcji, narastające wymogi biurokratyczne, a ponadto niekontrolowany napływ płodów i produktów pochodzenia rolniczego z Ukrainy załamały dotychczasową stabilną

FOT. ARTUR BOŃSKI

AI. Niepodległości w Poznaniu podczas protestu wielkopolskich rolników, który odbył się 9 lutego.

i przewidywalną sytuację na krajowym rynku rolniczym. Także wiele gospodarstw z Wielkopolski – funkcjonujących w oparciu o wymogi UE oraz wysokie koszty produkcji – nie jest w stanie produkować oraz sprzedawać

swoich wyrobów na krajowy rynek.

W przyjętym stanowisku, skierowanym do polskiego rządu, rada wymienia najważniejsze postulaty formułowane przez protestujących. Wśród nich na czele pojawia-

ją się ograniczenie rygorów wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu oraz stworzenie nowej Wspólnej Polityki Rolnej, a także uregulowanie kwestii napływu do Polski oraz tranzytu towarów z Ukrainy. Są też i inne żądania, jak: rozbudowa infrastruktury portowej i magistrali kolejowej, ograniczenie biurokracji w rolnictwie, ułatwienie prowadzenia inwestycji rolniczych na obszarach wiejskich, zwiększenie limitu pomocy *de minimis* z 25 do 50 tysięcy euro czy odstąpienie od zakazu stosowania zimą nawozów azotowych.

„Wielkopolska Rada Rolnicza wyraża głęboką nadzieję, że protesty rolnicze przyniosą skutek, a decydenci w Unii Europejskiej wezmą poważnie pod rozwagę postulaty protestujących rolników. Wspólne porozumienie w sprawie rozwiązania bieżących problemów wpłynie z całą pewnością na zachowanie bezpieczeństwa żywnościowego w kraju” – czytamy w przyjętym stanowisku. **ABO**

Będzie obwodnica

FOT. ARCHIWUM UMWW

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak i zastępca dyrektora WZDW Kinga Hedrych odebrali ZRID od wojewody Agaty Sobczyk i wicewojewody Jarosława Maciejewskiego.

Drogowcy otrzymali pod koniec lutego pozwolenie na budowę długo wyczekiwanej obwodnicy Rogoźna i od razu ogłosili przetarg.

Obecny kosztorys tego przedsięwzięcia sięga 180 mln zł, a jego realizację zaplanowano w latach 2024-2026. Inwestycja obejmuje budowę ponad 7 km nowego odcinka trasy wojewódzkiej nr 241.

W ramach zadania zaprojektowano też m.in. dwa ronda, skrzyżowania z drogami gminnymi, wiadukt nad linią kolejową, most nad Welną i przepusty nad Rudką i Strugą Sokołowską. Samorząd województwa pozyskał na budowę obwodnicy 49 mln zł z rządowego funduszu drogowego.

– Długo oczekiwana inwestycja jest gotowa do realizacji, a pieniądze w kwocie 180

mln zł zabezpieczono w budżecie. Teraz tylko przetarg na wykonawcę i możemy przystępować do prac. Wszystko wskazuje na to, że będzie to jedno z najdroższych przedsięwzięć drogowych samorządu województwa – podkreśla wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

19 lutego wicemarszałek odebrał z rąk wojewody Agaty Sobczyk i wicewojewody Jarosława Maciejewskiego zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. To ostatni z dokumentów, zamykający fazę projektowania zadania i umożliwiający ogłoszenie przetargu.

Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu nie zwlekał z taką decyzją i już w lutym ogłosił postępowanie, które potrwa do 4 kwietnia. **RAK**

84. rocznica Zbrodni Katyńskiej i zsyłki Rodzin Katyńskich oraz Kresowian na Sybir

Program uroczystości:

Poznań, 12 kwietnia 2024 r.

godz. 12:00 msza święta w intencji Ofiar Golgoty Wschodu i ich rodzin – kościół oo. Dominikanów;

godz. 13:15 uroczystości przy pomniku Ofiar Katynia i Sybiru.

Wiosną 1940 roku Sowieci zabili tysiące naszych rodaków. Haniebnym strzałem w tył głowy, w głębi Rosji. Za polskość. Myśleli, że nikt się o nich nie upomni. Nie wiedzieli jednak, że wykonują wyrok na NIEŚMIERTELNYCH.

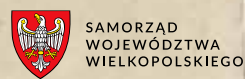
Siłą pamięci jest miłość.
Ludzka potrzeba czynienia dobra pozwala wybaczyć, ale nie ukoł bólu.
A skrywana prawda, choćby najbardziej bolesna, musi wyjść z mroku. Na światło.

Szanowni Państwo, uczcijcie z nami pamięć ofiar Katynia i Sybiru. Razem oddajmy cześć zamordowanym Polakom oraz Rodzinom Katyńskim i Kresowianom, wywiezionym na nieludzką ziemię. Niech pamięć o Golgotcie Wschodu będzie przestrogą przed złem. I wołaniem o pokój. Niech krzyczy w imię godności i szacunku. W imię wolności każdej i każdego z nas.

Marek Woźniak
Marszałek Województwa Wielkopolskiego

ORGANIZATOR:

WSPÓŁORGANIZATOR:

Niepokorne Wielkopolanki

Co łączy postaci Wirydianny z Radolińskich Kwileckiej Fiszerowej, Julii Molińskiej-Woykowskiej i Konstancji Łubieńskiej?

Marek Rezler

Temat zasłużonych Wielkopolek, zawsze aktualny w marcu, przed kilkoma laty był już przedstawiany w cyklu „Co za historia”. Prezentowaliśmy szczególnie zasłużone panie, ich postawę w czasie zaborów, działania zgodne z ustalonymi zasadami i realiami. W 2024 roku będzie jeszcze czas na przypomnienie najsympatyczniejszej Wielkopolanki XIX wieku: Emilii Szczanieckiej, bo w maju minie 220. rocznica jej urodzin. Ale wśród nich były też osoby równie wspańskie, co często tragiczne, które nie zawsze swoim postępowaniem trafiały w mentalność sobie współczesnych. Każda z nich była barwną postacią i w różny sposób utrwaliła swoją działalność. Przypominamy trzy z nich.

Wirydianna

Na pewno wypada rozpocząć od osoby Wirydianny z Radolińskich Kwileckiej Fiszerowej. Urodzona w 1761 roku, należała do rodziny szlacheckiej od dawna ściśle związanej ze szlachecką elitą Wielkopolski.

Jej pierwsze małżeństwo, z Antonim Kwileckim, zakończyło się rozwodem (głównie z powodu alkoholowych skłonności męża). W 1806 roku wyszła za mąż za generała Stanisława Fiszera, podobno wyswatana przez samego Tadeusza Kościuszkę. Małżeństwo było niezbyt dobrane. Fiszer, uczeń Szkoły Rycerskiej i adiutant Naczelnika w 1794 roku, w gruncie rzeczy żył sprawami wojskowymi, z czasem został szefem sztabu armii Księstwa Warszawskiego; poległ w 1812 roku w bitwie pod Winkowem. Pani Wirydianna zaś rzuciła się w wir życia towarzyskiego.

Miała znaczącą pozycję, silny charakter, obracała się w najwyższych kręgach towarzyskich. Była „kimś”.

Obdarzona znakomitą pamięcią, wyróżniała się ciętym językiem, niekiedy na znajomych nie zоста-

Konstancja Łubieńska

wiała suchej nitki, ale i na samą siebie patrzyła krytycznie. Pisała po francusku, była autorką uznanej za skandalizującą książki pt. „Dzieje moje własne i osób postronnych. Wiązanka spraw poważnych, ciekawych i błahych”, po polsku wydanej dopiero w 1975 roku, w tłumaczeniu Edwarda Raczyńskiego. Jest to znakomity obraz jej epoki, ukazany wielokierunkowo i bez sentymentów, niekiedy nawet dość złośliwie. Inną publikacją pani Wirydianny jest wydany dopiero w 1934 roku (po francusku) pamiętnik o Kościuszcze, którym autorka „od zawsze” była zafascynowana.

Z uwagi na intelektualne i poznawcze walory jej prozy, niekiedy porównywana bywa ze znaną francuską pisarką tej epoki i nazywana polską panią Germaine de Staël.

Julia

Zupełnie inną postacią była urodzona w 1816 roku w Bninie Julia Molińska-Woykowska. Po ukończeniu gimnazjum w Lesznie studiowała we Wrocławiu, a potem była guwernantką w dworach szlacheckich, gdzie wykorzystywała swą doskonałą znajomość języków francuskiego i niemieckiego.

W 1839 roku osiadła na stałe w Poznaniu. Rok później założyła tu pensję dla dziewcząt o nowatorskim jak na owe czasy progra-

Wirydianna z Radolińskich Kwileckiej Fiszerowej

mie nauczania, uwzględniającym literaturę, historię i nauki przyrodnicze, ale władze pruskie wkrótce zakład zamknęły. Już wtedy panna Molińska dała się poznać jako publicystka i poetka, związana z „Tygodnikiem Literackim”. Jej specjalnością były literatura, sztuka, filozofia i krytyka, jednak zaczęła wywoływać burzę swoimi poglądami społecznymi. Domagała się szerokiej praw dla kobiet i uboższych kręgów społeczeństwa. Przyciągała uwagę swym wyglądem: ubierała się na czarno, w proste suknie, nosiła krótkie włosy, w salonie siadywała po turecku; i o zgrozo! – paliła cygara. Z tego powodu niekiedy w literaturze tego okresu jest porównywana z panią Aurory Dudevant, czyli George Sand. Była typem emancypantki, która nie zawsze znajdowała zrozumienie. Lubiała głosić skrajne poglądy etyczne i społeczne, zdecydowanie łamała „ustalone raz na zawsze” zasady.

W 1848 roku wyjechała do Berlina, by uczestniczyć w obronie polskich więźniów – uczestników wydarzeń Wiosny Ludów. Tam też poznała Bettinę von Arnim, znaną niemiecką pisarką i aktywistkę społeczną. Panie szybko znalazły wspólny język.

Przełomem w życiu panny Molińskiej stał się 1841 rok, gdy we Wrocławiu poślubiła Antoniego

Woykowskiego, kierującego „Tygodnikiem Literackim”. Małżonkowie wspólnie zaczęli wydawać pismo, a jednocześnie prowadzili w Poznaniu przy Starym Rynku salon literacko-filozoficzny. Bywali tam m.in. Ryszard Berwiński czy Anieła i Edward Dembowsy. Inicjatywa jednak spotkała się z niewielkim zainteresowaniem miejscowej elity i w rezultacie małżonkowie popadli w kłopoty finansowe. Z trudnej sytuacji wyszli dzięki spadkowi, który otrzymał pan Antoni, ale „Tygodnik Literacki” przestał być wydawany.

Molińska-Woykowska była też aktywna literacko. Współzałożyła „Pismo dla Nauczycieli Ludu i Ludu Polskiego” – pierwsze polskie pismo pedagogiczne. Jej teksty zamieszczały też „Gazeta Polska” i „Dziennik Domowy”. W latach 1849-1850 przy ulicy Młyńskiej małżonkowie prowadzili drukarnię, gdzie wydawali „Poznańczyka”, „Gazetę Wielkopolską Niedzielną” i „Dziennik Handlowy”. Jednak nieakceptowani przez otoczenie i częściowo osamotnieni, od 1844 roku żyli w bardzo trudnych warunkach na poznańskich Piekarach.

W 1850 roku niespodziewanie zmarł Antoni Woykowski. Wdowa sprzedała drukarnię, a rok później, po śmierci obydwójga rodziców, pani Julia zamieszkała u brata w Trzemeszynie. Już wtedy zdradzała problemy psychiczne; potajemnie przedostała się do Wrocławia i tam, w obłąkaniu, zmarła 9 sierpnia 1851 roku w Szpitalu Wszystkich Świętych.

Spuścizna literacka Julii Molińskiej-Woykowskiej jest pokaźna. Autorka szczególnie interesowała się dołą ludu, napisała piętnaście „Piosenek dla ludu”, dwa elementarne do nauki języka polskiego, powieść, mistyczną powieść „Z Kudo-woy” i poemat „Żona księżycowa”.

Spółecznie była prekursorką ruchów demokratycznego i ludowego w Wielkopolsce. Inteligentna, czytana, bezkompromisowa w sądach, bardzo odbiegała od postawy kobiet w jej epoce i w regionie. Swoją aktywnością ciekawiła, ale też

drażniła i budziła niechęć konserwatywnych środowisk ówczesnego Poznania i Wielkopolski. Ze swoimi pomysłami i tekstami wyprzedziła epokę o kilkadziesiąt lat.

Konstancja

Trzecia niepokorna Wielkopolanka zasłynęła z zupełnie innego powodu niż Wirydianna Fiszerowa i Julia Molińska-Woykowska. Konstancja Bojanowska urodziła się w 1798 roku w Krzekotowicach (pow. Gostyń). W 1819 roku wyszła za mąż za Józefa Łubieńskiego i odtąd wszędzie spotykana jest jako literatka i działaczka pod tym nazwiskiem.

Dużo pisała, działała społecznie, podobnie jak Wirydianna Fiszerowa bywa nazywana polską panią de Staël. Jednak w pamięci potomnych szczególnie utrwalił się jej nieformalny związek z Adamem Mickiewiczem, który w latach 1831-1832 odwiedzał Wielkopolskę. Uczucie pani Konstancji było silne i trwałe, Mickiewicza jakby trochę mniej. Ale obydwójce byli często widywani w różnych miejscach regionu, budząc sensację i mieszane uczucia wielkopolskiego towarzystwa. Podobno pani Łubieńska rozważała nawet możliwość rozwodu. Ostatecznie poeta opuścił Wielkopolskę, ale utrzymywał kontakt z Konstancją Łubieńską.

Niewykluczone, że właśnie pod wpływem poety, w latach czterdziestych XIX wieku, pani Konstancja bardzo się uaktywniła społecznie i literacko. Pisała artykuły, wiersze, była współzałożycielką „Dziennika Domowego”. Była znana jako zwolenniczka emancypacji kobiet. Ceniono jej aktywną działalność, ale wątek romansu z Mickiewiczem już z nią pozostał.

Trzy kobiety działające w zbliżonym okresie, mniej więcej w tym samym obszarze. Niepokorne, mające swoje zdanie, trochę skandalistki, ale niezwykle ciekawe, przeczące powszechnemu stereotypowemu przekonaniu o spolegliwości dziewiętnastowiecznych Wielkopolek i ich niewielkim zakresie aktywności. ■

TYSIĄCE WIELKOPOLSKICH UCZNIÓW SKORZYSTAŁY Z NIEZWYKŁEJ „LEKCI NA SZYNACH”

Taka lekcja na długo pozostaje w pamięci, a dzięki temu – także przyswojone podczas niej treści. Na początku lutego prawie 3 tysiące uczniów z naszego regionu skorzystało z przejazdu „Pociągiem Zwycięstwa”. Była to wspólna akcja samorządu województwa, spółki Koleje Wielkopolskie, Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości. Te „lekcje na szynach” odbywały się podczas czterech kursów, przebiegających m.in. przez Poznań, Oborniki, Chodzież, Gniezno, Inowrocław, Wrześnię, Jarocin, Ostrów Wlkp., Ostrzeszów, Leszno i Nowy Tomyśl. Tam na uczestników przejazdu czekały ciekawe wydarzenia przygotowane przez lokalne samorządy, będące uzupełnieniem wiedzy przekazanej na pokładzie pomalowanego w powstańcze barwy „elfa”. – Cieszę się, że nowoczesny pojazd Kolei Wielkopolskich, którego wnętrze przeobraziło się w sale lekcyjne, służy również edukacji dzieci i młodzieży ze szkół naszego regionu, pomagając opowiedzieć historie osób i miejsc będących świadkami zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego – mówił podczas inauguracji projektu wicemarszałek Wojciech Jankowiak. ABO

Co zyskała wielkopolska wieś w UE?

Ponad 2 miliardy złotych otrzymali beneficjenci PROW w naszym województwie.

Skatepark w Rychtalu w powiecie kępińskim.

Altana ogrodowa w Janiszewie w gminie Poniec w powiecie gostyńskim.

Oceniając zalety i wady członkostwa Polski w Unii Europejskiej, warto zadać sobie trud porównania polskiej wsi 20 lat temu oraz obecnie. Podstawowe różnice widać niemal na każdym kroku, jak Wielkopolska długa i szeroka. Są to różnice świadczące o korzyściach płynących z realizacji Wspólnej Polityki Rolnej w naszym regionie – podkreśla wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

Biorąc pod uwagę dane publikowane przez Główny Urząd Statystyczny w latach 2003-2022, liczba ludności zamieszkującej obszary wiejskie, która korzysta z sieci kanalizacyjnej, zwiększyła się o 65 proc.

Oznacza to, że ponad 700 tysięcy osób więcej ma obecnie dostęp do tego rodzaju infrastruktury niż 20 lat temu.

Duże znaczenie w tym kontekście mają fundusze pochodzące z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Łącznie na wsparcie zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w województwie wielkopolskim przeznaczono bowiem kwotę blisko 870 milionów złotych. Pozwoliło to na wybudowanie lub przebudowanie 1840 km wspomnianych sieci kanalizacyjnych.

Żeby zobrazować skalę, podsumujmy, że to mniej wię-

cej tyle, ile liczy droga z Poznania do Rzymu. Warto do tego dodać ponad 900 kilometrów nowej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej, a wtedy jest to odcinek dłuższy niż odległość z Madrytu do Poznania.

Co jeszcze udało się zrobić? Dzięki PROW 2014-2020 w Wielkopolsce powstały nowoczesne drogi lokalne. To łącznie blisko 400 km odcinków dróg gminnych i powiatowych. Na ten cel przeznaczono wsparcie w kwocie ponad 250 milionów złotych.

Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zasiłowało także budżety gmin, które zdecy-

dowały się na poprawę handlu lokalnymi produktami spożywczymi poprzez budowę lub modernizację targowisk. W sumie powstały 33 takie obiekty w naszym regionie.

Wspólna Polityka Rolna kładzie nacisk na to, aby ludność wiejska miała dostęp do bogatej oferty kulturalnej. Z tego względu wsparcie finansowe skierowano na dofinansowanie świetlic wiejskich i wiejskich domów kultury. Niemal każda gmina w Wielkopolsce może poszczycić się pozyskaniem funduszy na ten cel, a zmodernizowane i nowo powstałe budynki służą społecznościom lokalnym, o czym mogliśmy się przekonać cho-

ciażby podczas organizowanych w każdym powiecie województwa forów kół gospodyń wiejskich.

Omawiając korzyści płynące z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, nie sposób pominąć instrumentu LEADER, który dzięki funkcjonującym w całej Europie lokalnym grupom działania dystrybuje fundusze unijne, zaspokajając potrzeby zgłaszane przez lokalne społeczności.

Wśród namacalnych efektów wdrażania inicjatywy LEADER w województwie wielkopolskim warto wspomnieć przede wszystkim o setkach, jeśli nie tysiącach urządzonych placów zabaw i siłowni zewnętrznych, boisk wie-

lofunkcyjnych, skwerów czy skateparków.

LEADER to jednak w dużej mierze wsparcie dla przedsiębiorczości. Fundusze z PROW 2014-2020 kierowane były na finansowanie nowo powstających firm, ale również na rozwój już istniejących. Zakres branż, w których mieszkańcy naszego województwa postanowili ulokować pozyskany kapitał, jest bardzo szeroki: od branży budowlanej, poprzez zakłady wulkanizacyjne, przetwórstwo, działalność edukacyjną, medyczną, weterynaryjną, po usługi artystyczne.

Z takiej pomocy finansowej skorzystało blisko 1600 firm w Wielkopolsce.

Zapraszamy do udziału w piątej edycji konkursu fotograficznego

Do 30 kwietnia można zgłaszać zdjęcia w piątej edycji konkursu „PROW w obiektywie”.

Uczestnicy mogą przesłać maksymalnie dwa zdjęcia do każdej z następujących kategorii: „Infrastruktura dofinansowana z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich”, „Wielkopolska wieś z lotu ptaka”, „Jak Wielkopolanie dbają o tradycję?”, „Turystyka na obszarach wiejskich”, „Wielkopolska na talerzu”, „Odnawialne źródła energii na obszarach wiejskich”, „Ginące zawody” oraz „Wielkopolska wieś z bliska”.

– Konkurs „PROW w obiektywie” cieszy się coraz większą

Zdjęcia nagrodzone w czwartej edycji konkursu. Z miejscowości Otorowo w gminie Szamotuły pochodzi praca „Piłkarska kadra czeka”, a fotografię „Meandry rzeki Gwda po podniesieniu się porannych mgieł” wykonano w miejscowości Ługi Ujskie w gminie Ujście.

popularnością. W tym roku obchodzimy 20-lecie członkostwa Polski w Unii Europejskiej. To doskonała okazja do tego, aby sięgnąć po aparat, poszukać obiektów dofinansowanych z PROW i uwiecznić je na malowniczych kadrach – mówi wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Regulamin konkursu fotograficznego, metryczka oraz oświadczenie, które należy przesłać wraz z pracami na adres mailowy ksow@umww.pl, dostępne są na stronach internetowych www.dprow.umww.pl oraz www.wielkopolskie.ksow.pl. Pula nagród wynosi aż 40 tys. zł.

UNIA EUROPEJSKA

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redaguje Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dprow.umww.pl

Zmiany tworzymy razem

Więcej na stronie: www.funduszeUE.wielkopolskie.pl

Fundusze Europejskie

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski

Pokazali siłę unijnych funduszy

Z czego jesteśmy dumni oraz co łączy wielkopolskich przedsiębiorców, społeczników czy samorządowców?

W ostatnim numerze „Monitora” pisaliśmy o laureatach drugiej edycji plebiscytu „Łączy nas WIELKOPOLSKI”. Przypomnijmy, że internauci zdecydowali o zwycięstwie środowiskowego centrum zdrowia psychicznego i fabryki ekologów. Docenili też innowacyjne maszyny rolnicze i rewitalizację Wielenia. 1 marca podczas gali „Jak wiele nas łączy” nagrodzono laureatów.

Ludzie i pieniądze

– Plebiscyt to z jednej strony forma promocji funduszy europejskich, a z drugiej – sposób na dostrzeżenie i uznanie projektów oraz osób, które za nimi stały – mówił podczas gali marszałek Marek Woźniak. – Tak naprawdę wszystkie zmiany zależą właśnie od ludzi i ich zaangażowania, determinacji i kreatywności. Wszystkim tym, którzy uczestniczyli w tych projektach, dziękuję. Wielkopolska to europejski region aktywnych ludzi.

Podczas wydarzenia nie zabrakło nawiązania do 20-le-

Gala zakończyła się wspólnym zdjęciem zaproszonych gości i przedstawicieli nominowanych projektów.

cia Polski w UE. Przez ten czas zrealizowano około 12 tys. projektów na obszarze całej Wielkopolski, finansowanych z poziomu regionalnego i krajowego, na które popłynęło łącznie ponad 30 mld unijnego wsparcia.

– Tylko w ramach polityki spójności UE w latach 2014-2020 województwo wielkopolskie otrzymało wsparcie rządu niemal 2,5 mld euro – mówił Wojciech Wysocki, p.o. dyrektora Przedstawicielstwa

Regionalnego Komisji Europejskiej w Polsce. – Dzięki temu plebiscytowi możemy przyjrzeć się bliżej najlepszym projektom, które są dowodem na to, jak fundusze europejskie wspierają rozwój innowacyjności i przedsiębiorczości w różnych obszarach, np. usług społecznych czy kultury.

Deбаты z liderami

Ceremonię uhonorowania najlepszych projektów poprzedziły cztery panele dysku-

syjne, w których wzięli udział przedstawiciele nominowanych projektów. Była okazja przyjrzeć się, jak fundusze UE wspierają w naszym regionie rozwój biznesu, który przyczynia się do odkrywania innowacji czy wprowadzania nowych produktów i usług na rynek. Co prawda jako Wielkopole nie lubimy się chwalić, ale fakty są niezaprzeczalne: dzięki inwestycjom w nowe technologie (także za pieniądze UE) stajemy się coraz

bardziej konkurencyjni wobec firm z Europy Zachodniej.

Fundusze unijne wspierają też ochronę środowiska. O zmianach klimatu i o tym, jak im przeciwdziałać, rozmawiali przedstawiciele gmin Tarnowo Podgórne i Rokietnica oraz powiatu gnieźnieńskiego. To właśnie w tych samorządach podjęto aktywne działania na rzecz walki ze zmianami klimatycznymi, głównie poprzez edukację i popularyzację ekologii wśród wszystkich miesz-

kańców, zarówno tych małych, jak i dorosłych.

Jak istotna jest współpraca z mieszkańcami i dlaczego kultura i dziedzictwo są ważnymi elementami rozwoju małych wspólnot lokalnych? O tym wszystkim dyskutowano podczas panelu dotyczącego rewitalizacji w przestrzeniach miejskich. Samorządowcy uczestniczący w rozmowie zgodnie twierdzili, że zmiany architektoniczne muszą być akceptowane społecznie. Bo adresatami każdego procesu zmian (przestrzennych, środowiskowych czy gospodarczych) są ludzie.

– Doskonale wiemy, że największą wartością każdego działania i projektu są ludzie – podkreślali przedstawiciele organizacji społecznych biorących udział w panelu dotyczącym społecznej misji. Opo-wiadali, jak na co dzień dbają o osoby z niepełnosprawnościami, problemami natury psychicznej czy emocjonalnymi, a także jak ważne jest aktywizowanie osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. MARK

Nie spędzą jesieni życia przed telewizorem

To pierwsze pieniądze unijne, które z nowego budżetu Unii Europejskiej trafią do gmin Kostrzyn, Buk i okolic.

Ponad 10 mln zł dotacji z programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski pozwoli rozwinąć usługi opiekuńcze, mieszkalnictwo wspomagane czy aktywizację osób starszych.

– Człowiek jest w tym momencie najważniejszy – przypominał 12 lutego podczas podpisywania umów w Kostrzynie i Boku wicemarszałek Wojciech Jankowiak. – Cieszy mnie, że fundusze unijne w ramach nowej perspektywy finansowej ponownie popłyną na realizację projektów związanych ze wsparciem seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

Aktywni seniorzy

Kostrzyński projekt zakłada m.in. stworzenie centrum wsparcia wraz z wypoży-

czalnią sprzętu medycznego, rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego. Będą też realizowane usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania jego uczestników, pobyty dzienne w klubie seniora i całonocowe w mieszkaniu wspomaganim.

Pomoc uzyskają także osoby opiekujące się seniorami na co dzień. Tym zadaniem zajmuje się Fundacja na rzecz Integracji Środowiska Akademickiego Jeden Uniwersytet, znana między innymi z organizacji imprez kulturalnych, takich jak np. juwenalia.

Nowe centrum wypełni się zapewne po brzegi seniorami, tym bardziej że w poprzednich latach samorząd kostrzyński realizował podobne projekty ze wsparciem unijnym. Cieszyły się one ogromnym zainteresowaniem, a wielu seniorów pojawiło się na podpisaniu umowy (co widać na załączonym zdjęciu). Chętnie opowiadali o ofercie kultu-

Podczas podpisywania umowy w Kostrzynie (12 lutego) nie zabrakło seniorów.

ralnej, edukacyjnej czy ruchowej, z której mogli korzystać w ubiegłych latach.

Teraz ma być podobnie. Osoby starsze mają w Ko-

strzynie odbywać spotkania poświęcone tematyce zdrowia, ekologii, podróżom i wielu innym ciekawym zagadnieniom. Wszystko po to, aby

seniorzy mogli być aktywni, włączać się w życie społeczne i cieszyć się jesienią życia. Docelowo z oferty kostrzyńskiego samorządu ma skorzystać

prawie 250 niesamodzielnych osób starszych i osób z niepełnosprawnościami oraz 30 opiekunów.

Obudzić umysł

„Budzimy zgaszone umysły, serca, nadzieje” – to nazwa inicjatywy podobnej do tej w Kostrzynie, która będzie realizowana w Boku, Poznaniu oraz na terenie całego powiatu poznańskiego przez Fundację Akme przy współudziale Stowarzyszenia Osób i Rodzin na rzecz Zdrowia Psychicznego „Zrozumieć i Pomóc”.

W ramach unijnego przedsięwzięcia przewidziano m.in. stworzenie 73 nowych miejsc w dwóch dziennych domach pomocy, w których uczestnicy projektu będą mogli skorzystać z usług opiekuńczych. Na pomoc mogą liczyć 3 kluby seniora. Łącznie z tego typu oferty ma skorzystać 370 osób niesamodzielnych oraz 200 opiekunów. MARK

Dobrze oceniamy Unię Europejską

Polacy najbardziej pozytywnie oceniają kierunek biegu spraw w Unii Europejskiej spośród wszystkich krajów wspólnoty. Aż 56 proc. z nas uważa, że zmiany idą w dobrym kierunku, choć średnia unijna wynosi 33 proc.

Polacy od wielu lat są bardziej pozytywnie niż negatywnie nastawieni do UE. W naszej opinii członkostwo kraju w Unii przynosi nam więcej korzyści niż strat, Polacy czują się częścią wspólnoty europejskiej, obserwują, że Polska się rozwija.

To najważniejsze wnioski, które płyną z badania „Standardowy Eurobarometr”, przeprowadzanego cyklicznie we wszystkich państwach Unii Europejskiej oraz w krajach kandydujących: Turcji, Macedonii Północnej, Czarnogórze, Serbii, Albanii oraz Bośni i Hercegowinie.

Z badania dowiemy się o zaufaniu do UE, które w zależności od kraju członkowskiego przyjmuje wartości od 35 do 68 proc. Polska jest wśród krajów, które w większym stopniu ufają Unii Europejskiej. Średni wynik zaufania do UE to 47 proc., natomiast wśród Polaków Unii Europejskiej ufa 53 proc. badanych. Największe zaufanie do Unii Europejskiej mają Duńczycy (68 proc.), zaś najmniejszym zaufaniem obdarzają Francuzi i Cypryjczycy (po 35 proc.).

Polacy są w pierwszej trójce krajów, które najbardziej optymistycznie patrzą w przyszłość, jeśli chodzi o UE. 83 proc. Włochów, 81 proc. Duńczyków i 77 proc. Polaków myśli optymistycznie o przyszłości Unii. Z drugiej strony, najmniej optymistycznie nastawieni do niej są Francuzi (47 proc.) oraz Grecy (48 proc.). Wynik dla ogółu badanych w UE to 61 proc.

Badanie na zlecenie Komisji Europejskiej przeprowadziła w październiku i listopadzie 2023 roku firma Kantar Public. MARK

Granty na ratowanie klimatu

Jak zminimalizować skutki zmian klimatu? W kalendarzu unijnych naborów jest kilka możliwości dofinansowań, które w tym pomogą.

Od 11 marca w ramach programu FEW można aplikować w dwóch konkursach.

W zeszłym roku latem zanotowaliśmy rekordowe upały oraz ulewę. Tego roku, w połowie lutego, temperatura była bardziej wiosenna niż zimą. Słupki rtęci podskoczyły do 17 stopni, chociaż do symbolicznego topienia marzanny pozostał ponad miesiąc. Taka pogoda powinna nas jednak bardziej martwić, niż cieszyć.

– Musimy temu przeciwdziałać. Z tego powodu ogłosiliśmy szereg konkursów, które są formą odpowiedzi na zmiany klimatyczne. W ten sposób chcemy budować „zieloną Wielkopolskę”, która jest nie tylko pustym sloganem, ale realnym działaniem: tu i teraz – mówi marszałek Marek Woźniak.

Od 11 marca w ramach programu Fundusze Europejskie

dla Wielkopolski można aplikować w dwóch konkursach. Różnią się one obszarem realizacji projektów. W pierwszym „Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe” mogą wziąć udział wnioskodawcy z całej Wielkopolski, a w drugim (o podobnej nazwie, ale z puli ZIT) obszary miejskie w: Poznaniu, Kaliszu i Ostrowie, Pile, Gnieźnie, Koninie, Lesznie oraz Kole i Turku.

W obu naborach wnioski może składać: administracja publiczna, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne oraz służby publiczne. Środki otrzymane w ramach dwóch dofinansowań można przeznaczyć m.in. na rozwój mikro i małej retencji wodnej, zwiększenie rozstawu wałów rzecznych oraz systemy prognozowania i ostrzegania środowiska.

Nabory to świetna okazja dla wielkopolskich samorządów. Przygotowując odpowiednią infrastrukturę, ograniczamy wydatki na radzenie sobie ze skutkami m.in. powodzi i suszy. Kolejne szanse na wprowadzenie pozytywnych zmian w Wielkopolsce będą w maju i październiku 2024 r. Wtedy ogłoszone zostaną konkursy z obszaru zwiększania odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe. MARK

Profesjonalnie o polityce rozwoju

Ekspert i samorządowcy dyskutowali 8 lutego w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu o funduszach europejskich i przyszłości wielkopolskich ośrodków miejskich.

W sali sesyjnej UMWW odbyły się tego dnia dwa wydarzenia dla samorządów: najpierw konferencja, później seminarium. Podczas pierwszego zastanawiano się m.in., jak skutecznie prowadzić politykę rozwoju regionalnego.

Nasz pomysł

– Nie ma jednego dobrego modelu dla całej Europy – podkreślił marszałek Marek Woźniak, który otworzył konferencję „Wymiar terytorialny – finansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW)”. – Sposób podejścia do finansowania działań musi być dopasowany do danego miejsca, jak najlepiej dostosowany do jego walorów i słabości tak, aby interwencja finansowa była celna i przynosiła efekt rozwojowy.

Jaki zatem pomysł na rozwój ma nasz region?

Wielkopolska w najbliższych latach będzie konty-

W wydarzeniu wzięli udział samorządowcy z Wielkopolski.

nuowała model zrównoważonego rozwoju, ale z jeszcze większym akcentem na uspołecznienie tego procesu. Takie możliwości stwarza instrument rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS), który po raz pierwszy pojawił się w nowym programie regionalnym. RLKS służy włączeniu obywateli na szczeblu lokalnym w inicjowanie i realizację działań na rzecz rozwoju małych społeczności. Co istotne, rozwój jest inicjowany w sposób oddolny – przez mieszkańców danego obszaru za pośrednictwem lokalnych grup działania.

W podobnym kierunku, a więc oddolnie i jeszcze bliżej obywatela, jest rozwija-

ny instrument zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT). To oddzielne koperty finansowe na projekty, których efekty przekraczają obszar jednej gminy. Do istniejących ZIT-ów w aglomeracji poznańskiej i kalisko-ostrowskiej w nowym programie dołączyły obszary miejskie w: Pile, Gnieźnie, Koninie, Lesznie (dawne OSI) oraz w Kole i Turku.

Konferencja była również okazją do poinformowania o zbliżających się konkursach z FEW, które dla samorządów mają istotne znaczenie. W czerwcu ogłoszony zostanie nabór na projekty kulturalne i turystyczne, a w październiku na projekty rewitalizacyjne. W tym samym miesiącu

samorządy z subregionu konińskiego korzystające z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będą mogły aplikować o środki z działania „Infrastruktura na rzecz aktywnego społeczeństwa”.

Hierarchia miast

8 lutego odbyło się także seminarium „Hierarchia funkcjonalna miast w województwie wielkopolskim, jako punkt wyjścia do kształtowania polityk regionalnych i miejskich”. Podczas spotkania zaprezentowano wyniki badania hierarchii funkcjonalnej miast w Polsce, przeprowadzonego przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów (IRMiR), ze szczególnym uwzględnieniem Wielkopolski. Stały się one punktem wyjścia do rozmowy o tym, jak skuteczniej odpowiadać na indywidualne potrzeby rozwojowe miast przy uwzględnieniu roli, jaką odgrywają one w regionie.

Organizatorami spotkania były Instytut Rozwoju Miast i Regionów oraz UMWW, a partnerami merytorycznymi Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Związek Miast Polskich. MARK

Fundusze Europejskie na skróty

► **Tuliszków:** miejscowy samorząd pozyskał dofinansowanie (1 mln zł z UE) na realizację kolejnego projektu mającego na celu poprawę warunków życia mieszkańców. Chodzi o utworzenie błękitno-zielonej infrastruktury przy obiektach edukacyjno-sportowych w Tuliszkowie. W mieście powstanie przestrzeń z wykorzystaniem roślinności czy też elementów wodnych, co poprawi estetykę otoczenia szkoły i obiektów sportowych przy ulicy Nortowskiej.

► **Września:** tysiące nasadzeń, fontanna, pergole i wiele więcej. To czeka w nieodległym czasie park Piłsudskiego we Wrześni, który w 2017 roku został poważnie przetrzebiony przez „burzę stulecia”. Teraz, dzięki prawie 5 mln zł z programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski, pozyskanym przez samorząd wrzesiński, park doczeka się nie tylko zapowiadanych zmian, ale przejdzie gruntowną renowację. Wizualizacja prezentuje się obiecująco.

► **Cyfrowa Szkoła:** naucciele, których można zaprosić do szkoły na poprowadzenie lekcji przez internet to abstrakcja? Nie! To nowa formuła nauczania online, która może pomóc w sytuacji braków kadrowych czy potrzebie organizowania nagłych zastępstw. Pilotaż ruszy w przyszłym roku szkolnym. Będzie wdrażany w ramach projektu Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2030, którego druga odsłona jest także dofinansowana z funduszy UE.

► **Dotacje UE:** dziewięć nowych konkursów wprowadzono do harmonogramu naborów programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski. Wszystkie zostaną ogłoszone jeszcze w tym roku. Dotyczą one zdrowia, e-usług, ale także wyboru menedżerów funduszy do obsługi instrumentów finansowych. Więcej o aktualnych i planowanych naborach znajdziesz na stronie funduszeue.wielkopolskie.pl w zakładkach „Harmonogram naborów wniosków” i „Nabory wniosków o dofinansowanie 2021-2027”. MARK

ZAKOŃCZONE

Wybory samorządowe dopiero przed nami, a już wiadomo, że przynajmniej dwóch dotychczasowych szefów klubów radnych nie zasiądzie w sejmikowych ławach w nowej kadencji. Najpierw z mandatu zrezygnował przewodniczący klubu PSL Jarosław Maciejewski, który od 1 lutego objął stanowisko II wicewojewody wielkopolskiego. Mimo to dwa tygodnie później (14 lutego) pojawił się on na obradach sejmikowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

– Cieszymy się, że pan wojewoda jest z nami, mimo natoku wielu nowych obowiązków – przywitał gościa przewodniczący komisji Czesław Cieślak.

– Ponad 5 lat takich doświadczeń robi swoje, trudno się odzwyczaić. Zresztą, fajnie tu u was! – odparł Jarosław Maciejewski, chętnie fotografując się z koleżankami i kolegami.

Pół godziny później okazało się, że swoją wieloletnią przygodę z sejmikiem zakończy (przynajmniej na

5 lat) także szef klubu radnych PiS Zbigniew Czerwiński, który 14 lutego został oficjalnie zaprezentowany przez partię jako kandydat w wyborach na stanowisko prezydenta Poznania. Kodeks wyborczy pozwala mu bowiem na równoległy start wyłącznie do Rady Miasta Poznania.

W walentynki kandydat znalazł się w centrum zainteresowania poznańskich i krajowych mediów, a nieco przypadkiem – także redakcji „Monitora”. Otóż kwadrans po rozpoczęciu obrad komisji zdrowia spóźniony Zbigniew Czerwiński dzwoni do protokolującego obrady urzędnika, mówiąc: – Jestem już w podziemnym garażu, ale zapomniałem elektronicznej karty i nie mogę wejść. Czy ktoś mógłby mnie wpuścić?

Najbliżej drzwi siedział przedstawiciel naszej redakcji, który dzięki tej nietypowej interwencji z pierwszej ręki uzyskał oficjalne potwierdzenie startu w wyborach i próby zamiany sejmiku na poznański ratusz.

POBIEGANE

FOT. ARTUR BOIŃSKI

Z kurtuazyjną wizytą na lutową sesję sejmiku wpadł szef poznańskich struktur PO, a od niedawna też poseł na Sejm Bartosz Zawieja. Przypominał, że samorząd województwa ma już 25 lat i uraczył zebranych swoim wspomnieniem dotyczącym jego początków: – Pamiętam czasy, gdy jako miasto staraliśmy się o pierwsze unijne środki ze ZPORR-u. Patrząc na siedzącego tu radnego Filipa Kaczmarka, który wówczas był dyrektorem Biura Funduszy Europejskich w Urzędzie Miasta Poznania. A ja jako młody urzędnik biegałem z tymi teczkami pełnymi dokumentów do Urzędu Marszałkowskiego, a konkretnie do obecnego wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka, który wtedy się tymi kwestiami zajmował...

ZAKOPANE

FOT. PIOTR RATAJCZAK

Wśród artefaktów umieszczonych w kapsule czasu znalazły się m.in. dwa ostatnie wydania „Monitora Wielkopolskiego”.

O tym, że radosna twórczość redaktorów „Monitora” jest w Wielkopolsce szeroko komentowana (a czasem nawet chwalona), wiedzieliśmy już wcześniej. Tylko dzięki wrodzonej skromności nie informowaliśmy jednak, że nasi czytelnicy wycinają artykuły z gazety, kopiują teksty z internetu, archiwizują

ciekawe wydania. Trudno się zatem dziwić, że tak cenne treści postanowiono w końcu... zakopać w ziemi, by zachować pamiątkę dla przyszłych pokoleń. Otóż 16 lutego w Poznaniu odbyła się uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod budowaną nową siedzibę Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

Z tej okazji w specjalnej kapsule czasu umieszczono, m.in. obok aktu erekcyjnego i kopii pozwolenia na budowę, aktualne wydania lokalnej prasy, w tym dwa ostatnie numery „Monitora Wielkopolskiego”. W ten sposób nasza gazeta, świętująca dopiero 24. urodziny, pozostanie w pamięci na... pokolenia.

PODSŁUCHANE

Czy rower i sztuczna szczeka mogą decydować o tym, która droga nadaje się do remontu?

12 lutego członkowie sejmikowej Komisji Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej oglądali zdjęcia zniszczonych odcinków dróg wojewódzkich. Niektóre z północnej części regionu – o nawierzchni gruntowej.

– Czy to na pewno jeszcze Wielkopolska? – zastanawiał się rozbawiony radny Jerzy Lechnerowski.

– Na razie tak, chyba że powstanie województwo środkowopomorskie, wtedy dziury na drogach będą już ich – zażartował wicemarszałek Wojciech Jankowiak, który zdradził też zasłyszany od znajomego sposób na ocenę, czy dana droga nadaje się do remontu. – Otóż wsiadasz na rower i jedziesz. Jeśli sztuczna szczeka pozostaje na swoim miejscu i nie trzeba jej chować do kieszeni, droga jest dobra. W innym przypadku, gdy na nierównościach zęby mogą wypaść, modernizacja jest konieczna.

ODKURZONE

„Inna strona samorządu” zagościła na naszych łamach ponad 15 lat temu i od tego czasu niezmiennie cieszy się uznaniem czytelników. Postanowiliśmy odkurzyć stare roczniki i przypomnieć, co przykuwało – czytelników i naszą – uwagę przez minione półtorej dekady.

ZLAJKOWANE

XI 2014

Zainspirowani publikacją w jednym z lokalnych mediów, postanowiliśmy sprawdzić, jakie strony polubili na swoich profilach facebookowych aktywni w tej części cyberprzestrzeni radni sejmiku. Czy też – bardziej zrozumiale dla młodszych czytelników – co zlajkowali.

Marszałek Marek Woźniak jest fanem U2 i George’a Michela. Polubił też stronę „dla tych, którzy kochają wakacje w Australii”... Samego marszałka (a precyzyjniej – jego profil) lubi też część radnych, ale – co interesujące – więcej zwolenników ma... marszałek mazowiecki Adam Struzik, a niemało także prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

Nieco nie na temat, ale przeglądając profil Joanny Ciechanowskiej-Barnuś, najbardziej zaciekawiliśmy się wpisem, w którym radna zwierza się, że spać nie może, bo ją kuna nachodzi... Profil Marioli Czarnoty przywitał nas z kolei wizerunkiem Conchity Wurst, więc już dalej się nie zapuszczaliśmy.

Lech Dymarski – patrząc na tytuły zlajkowanych profili – nie lubi (chyba ze względu politycznych?) rosyjskiej wódki, ale już Browar Czarnoków – i owszem. Idąc piwnym tropem, Bartosz Dziewiałowski-Gintowt jest zwolennikiem Paulanera oraz – no... – pewnego gabinetu masażu tajskiego. Znacznie szerszy wybór preferowanych trunków znajdziemy wśród „polubień” Jana Grzeska. Są tam: Łomża Export, miodowy Jack Daniels (wiadomo – pszczelarz!), Żubrówka Złota, Książęce i cała Kompania Piwowarska.

Karolina Duda trochę nas wystraszyła, deklarując, że lubi stronę SEPPUKU, ale na szczęście to nie to, co myśleliśmy. Krzysztof Grabowski to fan bobofrutów (takich soczberprzestrzeni radni sejmiku. Czy też – bardziej zrozumiale dla młodszych czytelników – co zlajkowali.

Do niedawna radny, a dziś poseł Marek Niedbała bez fałszywej skromności lubi... Marka Niedbała! Kazimierz Pałasz zafrapował nas zlajkowaniem profilu „Chcemy aby Anna Streżyńska była nadal prezesem UKE” (to ciekawa deklaracja, bo obecnie Streżyńska jest prezesem WSS – spółki należącej do województwa wielkopolskiego).

I znowu wątek rozrywki... Marcin Porzucek lubi Multikino i jeden z piłkarskich pubów. U Tatiany Sokołowskiej (w sieci przynajmniej) nie znajdziemy żadnego piwa, za to markowego i drogiego szampana Dom Perignon i owszem.

„Nie chcę Jaruzelskiego na Powązkach” – to z kolei deklaracja byłego już radnego Błażeja Szychalskiego. Od polubień Macieja Wiśniewskiego na jego profilu bardziej spodobał się nam jego zawołany sposób na podryw, czyli zdjęcia, na których radny w ramach kampanii wręcza napotkanym paniom różę z – jak sam pisze – dołączoną wizytówką z numerem telefonu.

Rafał Żelanowski polubił ponad 2 tysiące profili! Na szczęście już na początku przeglądania jego lajków trafiliśmy na Charlieze Theron i Angelinę Jolie, co nas w zupełności zaspokoiło i postanowiliśmy nie szukać dalej.

PODPATRZONE

XII 2014

FOT. S. SEIDLER

Pierwszej sesji zawsze towarzyszą emocje. Nie inaczej było na inauguracyjnym posiedzeniu sejmiku 1 grudnia. Jeżeli chodzi o zainteresowanie mediów, to nawet największych politycznych wyjadaczy pozostawiła w cieniu debiutująca w tej roli radna z komitetu Teraz Wielkopolska – aktorka Katarzyna Bujakiewicz.

MONITOR WIELKOPOLSKI – MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62 67 030, fax 61 62 67 031

Rada Programowa: Adam Cukier, Zbigniew Czerwiński (sekretarz), Marek Gola, Krzysztof Grabowski (zastępca przewodniczącej), Zofia Itman, Tatiana Sokołowska (przewodnicząca)

Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)

Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62 67 036,

fax 61 62 67 031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Projekt graficzny: Zofia Komorowska **Skład:** Rafał Otocky